

Parkplan Farsta stadsdelsområde



2007



Farsta stadsdelsförvaltning
Exploateringskontoret

2007-12-21

Beställare Farsta Stadsdelsförvaltning:
Beställare exploateringskontoret:

Jan Ekman
Inger Åberg



EXPLOATERINGS
KONTORET

Planen har utarbetats med hjälp av:
White arkitekter AB

Anders E Johansson
Therese Egnor

white

Innehållsförteckning

Innehållsförteckning	3	Åtgärdsplan	27
Inledning	5	Stadsdelar	27
Syfte		Farsta	28
Målsättning		Farsta Strand/Farstanäset	32
Arbetsmetod		Larsboda	36
Resultat		Fagersjö	40
Farsta stadsdelsområde	7	Hökarängen	44
Historia		Gubbängen	48
Rekreativa värden		Sköndal	52
Kulturella värden		Tallkrogen	56
Naturvärden		Svedmyra	60
Landformer och Topografi		Källor	65
Parkkaraktärer	12		
Skötsel	16		
Idag			
I framtiden			
Gång och cykelstråk	22		
Dagens situation			
En framtidsvision			

Inledning

Park och naturmark kan förhöja och förbättra livskvaliteten i vår boendemiljö. Ur miljösynpunkt är de gröna ytorna i staden ytterst viktiga då de renar både luft och vatten samtidigt som de är biotoper för åtskilliga växter och djur. De är minst lika värdefulla i hälsorelaterade sammanhang. Park och naturmark kan vara avstressande och läkande för kropp och själ och en betydelsefull mötesplats för människor av olika ålder och ursprung.

I dagsläget finns ett behov av fler bostäder. Det gör att exploateringsgraden på marken ökar. Med fler bostadshus och en tillväxt i invånarantal ställs det mer kvalitativa krav på de befintliga gröna ytorna. För att park och naturmark skall kunna nyttjas och skötas så effektivt som möjligt har Stockholm stad arbetat fram ett övergripande parkprogram. Det ska vara vägvisande för vilka parkvärden varje invånare borde ha tillgång till samt visa på hur olika slags parker borde skötas. I programmet finns beskrivet att varje stadsdelsområde ska ha sin egen parkplan där parkkaraktärer, värden, skötsel och framtidsvisioner ska redovisas. Parkprogrammet godkändes av Kommunfullmäktige 2006.

Syfte

Parkplanen beskriver hur park och naturmark skall skötas och utvecklas inom stadsdelsområdet. För att optimera värden och investeringar i park- och naturmarken krävs en överblick över grönstrukturen som helhet. Den är vägledande vid prioriteringar och utredningar av investeringsarbeten och ett underlag för hanteringen av parkmarken i kommunens fysiska planering. Parkplanen har en tidsålder på ca 10 år och är upprättad efter de riktlinjer som är givna i parkprogrammet.



Farsta Torg är en viktig mötesplats i stadsdelsområdet som dagligen besöks av många.



Utdrag ur Stockholm parkprogram 2005-2009.

Målsättning

De målsättningar som parkplanen har är att:

- **Förstärka befintliga parkkaraktärer där det behövs för att höja värdet på olika platser.**
- **Förbättra möjligheten att röra sig mellan olika grönområden.**
- **Öka förståelsen för hur grönstrukturen är länkad och visa på möjligheter att förflytta sig i gröna stråk inom stadsdelarna.**
- **Göra parker och parkstråk mer tillgängliga för flertalet människor.**
- **Bevara samt förstärka platser och parker med kulturhistoriska värden.**
- **Utöka parkupplevelsen för olika åldersgrupper.**

Arbetsmetod

Planen har framställts genom inventering av samtliga grönytor och med öppna möten som har hållits med boende i området.

Det inventerade materialet och de framförda synpunkterna från boendemöterna har analyserats och resulterat i en åtgärdsplan för stadsdelsområdet. Denna är i sin tur prioriterad i A, B och C där :

- A Mycket angelägen åtgärd**
- B Angelägen**
- C Kan utföras senare**

Prioriteringen har upprättats efter kriterier som läge på park och karaktär av plats, där de sociala, ekologiska och kulturella värdena vägts in.

Skötselförslag har tagits fram där platser beroende på sitt läge, den troliga besöksintensiteten och det sociala sammanhanget givits varierad skötselgrad. Parker och torg med hög besöksintensitet har t.ex. prioriterats som mer skötselkrävande på grund av det ökade slitaget och den nytan de innebär för flertalet människor.

Resultat

Parkplanen redovisas i kartor och text. Arbetet är strukturerat med en första del som övergripande beskriver grönstrukturen i Farsta stadsdelsområde. I detta avsnitt redovisas de värden som finns i området: historiska, kulturella, ekologiska och sociala.

Här beskrivs även skötseln i stadsdelsområdet och en diskussion förs över hur parkerna sköts idag och vilka riktlinjer skötseln borde följa i framtiden.

I den andra delen lyfts varje stadsdel fram för sig. Stadsdelarna redovisas individuellt med en historisk överblick, en nutidsituation och en framtidsvision.

I denna del finns även en åtgärdsplan som visar de viktigaste parkobjekten och behovet av förändringar som förnyelse/upp- rustning eller reducering/rivning.



Gubbängens Torg med sin specifika utformning och karaktär.



Del av Farsta gårds trädgård. En av stadsdelensområdets finparker.

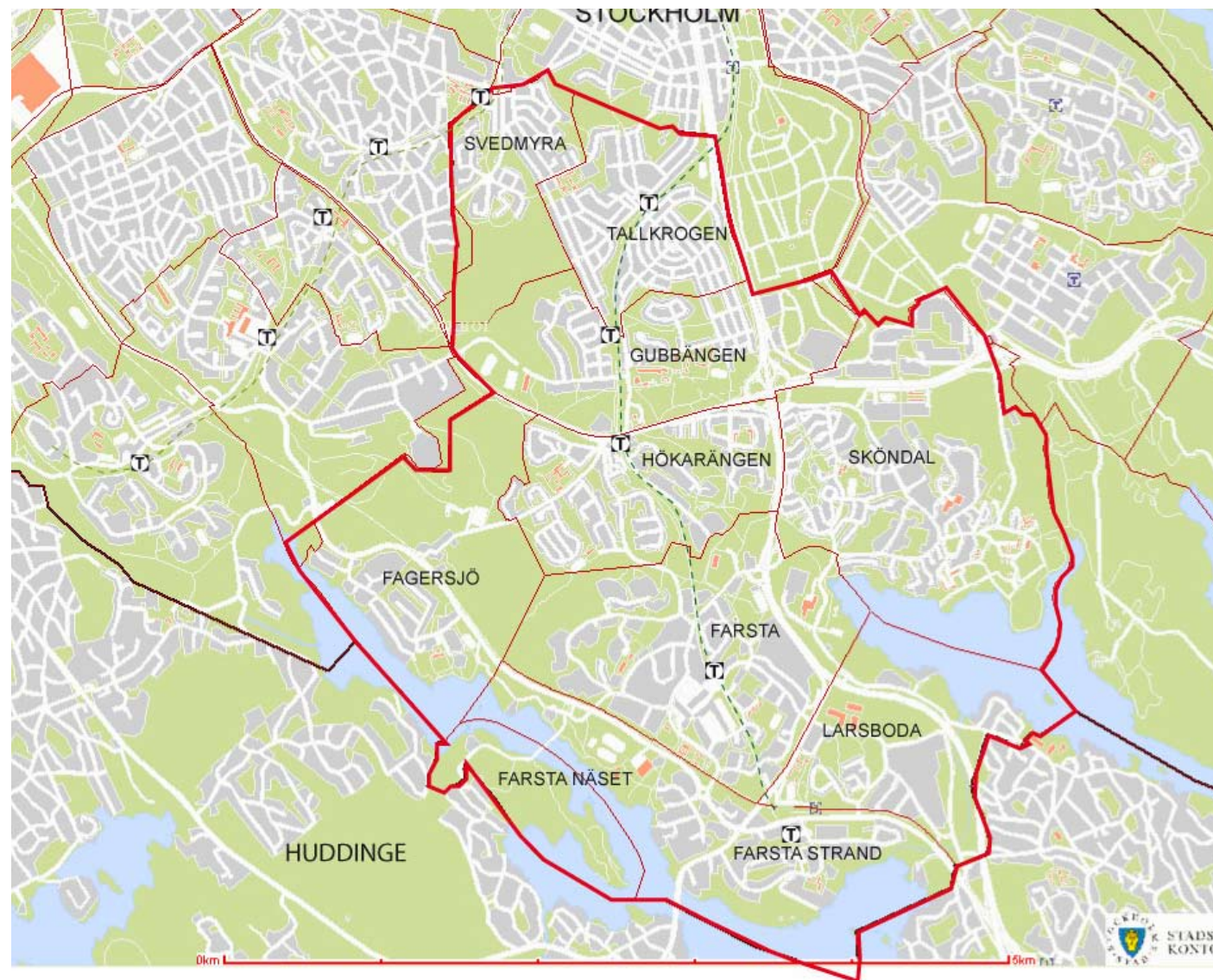
Farsta stadsdelsområde

Farsta stadsdelsområde består av de tio stadsdelarna Farsta, Fagersjö, Farstanäset, Farsta Strand, Larsboda, Hökarängen, Sköndal, Gubbängen, Tallkrogen och Svedmyra.

I yta är stadsdelsområdet 1613 hektar stort och av det är 1440 ha land areal. Totalt är 72% friyta där ca 34% består av offentlig friyta.

Större delen av bebyggelsen ligger inom gångavstånd från tunnelbanan, med undantag för Fagersjö. De kollektiva kommunikationerna är goda och det tar inte mer än 20 minuter att färdas till Stockholms City. Varje stadsdel har ett centrum med varierat utbud, där Farsta Centrum är störst och stadsdelsområdets givna centralpunkt.

Den totala mängden invånare var år 2006 runt 46 000 och förväntas på en fem-års period öka till ca 50 000, enligt en rapport från Stockholms stads utrednings- och statistikkontor. Åldersfördelning visar att runt 20% är barn mellan 0-15 år, och ca 10% är 80 år eller äldre. En fördelning som är snarlik den för Stockholm som helhet. Farsta är en av de större stadsdelsområdena till ytan och har mycket grönytor och möjlighet till vattenkontakt med närheten till Drevviken och Magelungen. Det finns i området ett 30-tal vanliga lekplatser då inkluderat lekplatser på skolgårdar. I dagsläget har invånarna även tillgång till sju fungerande, bemannade parklekar.



Farsta stadsdelsområde med alla 10 stadsdelar och omgivning.

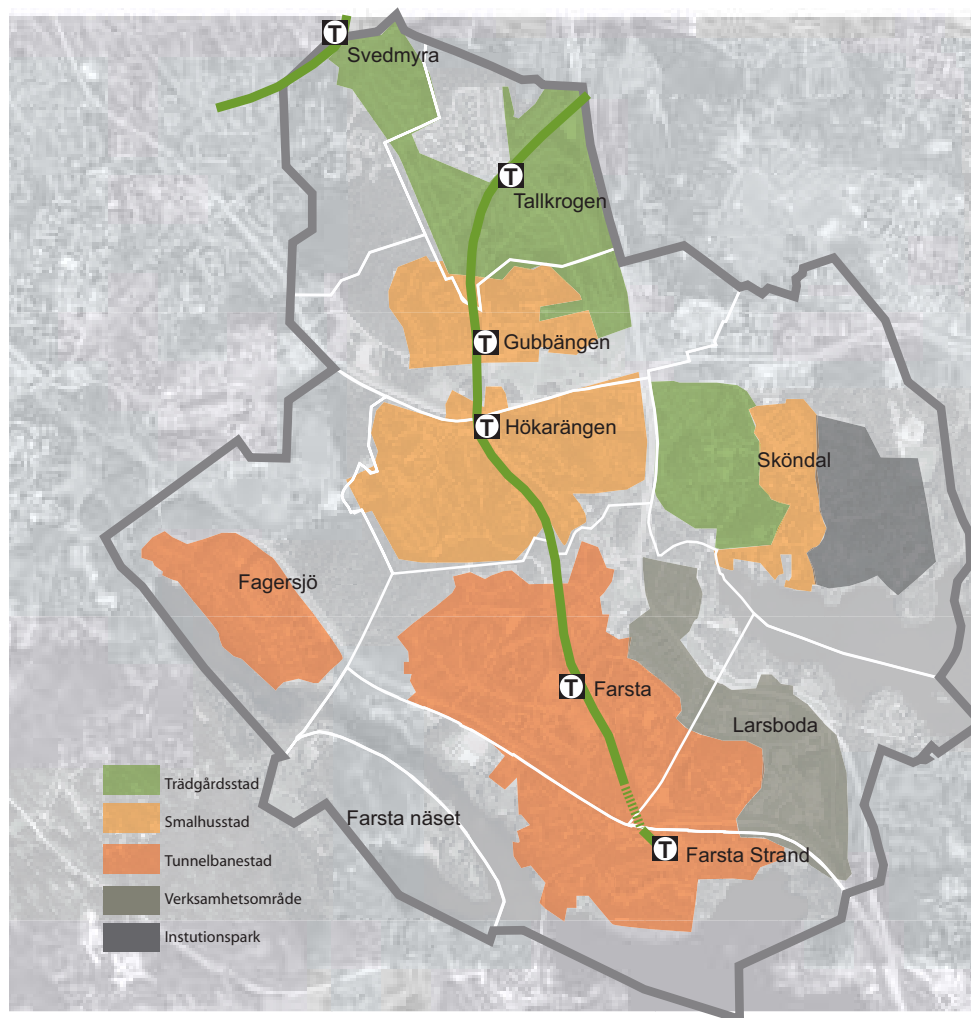


Bild över hela Farsta stadsdelsområde med bebyggelseutvecklingen markerad i färgzoner enligt Stockholm ÖP 99, Byggnadsordningen.

Historia

Fram till 1900-talet var stora delar av området obebyggt och nyttjades framförallt som jordbruksmark. Av den äldre bebyggelsen finns att nämna Farsta gård som uppfördes under 1400-talets slut men där dagens huvudbyggnad är byggd under 1600-talet. I anslutning till gården finns fornlämningar med gravhögar från 400-1000 e.Kr. och en runsten från 1000-talet. Några år efter Nynäsbanans öppning 1901 invigdes Fagersjö stationshus. Med järnvägens introduktion fanns det goda förutsättningar för ökad bebyggelseutveckling. Men utvecklingen av 'Villastadssamhället' tog aldrig riktigt fart och i mitten på 1920-talet var enbart ett femtiotal tomter bebyggda i Fagersjö.

Under 1920-30 talet växte Tallkrogen samt delar av Svedmyra och Sköndal fram med sin karaktäristiska småstugebebyggelse. Den grundläggande tanken var att utveckla ett egenhemsområde omgivet av både park och idrottsplats. Tallkrogen var ett lyckat projekt och kom att bli söderorts största egenhemsområde med upp mot 1000 småstugor. Parksystemet uppbyggd fokuserades kring den lilla parken i kvarteret och de kvartersnära parkerna länkades sedan samman av gröna gångstråk. Gaturummen trädplanterades och ett enhetligt växtval användes.

I och med klartecken för att dra ut tunnelbanan till Hökarängen år 1941 planerades och byggdes stadsdelarna Gubbängen, Hökarängen och delar av Svedmyra. Stadsdelarna uppfördes till stor del efter rådande smalhusideal. Byggnaderna placerades nära naturen med öppna kvarter. Bostadshusen gavs tre till fyra våningar och lägenheterna planerades med genomgående planlösningar för att få in mycket sol och närhet till grönska. I bottenvåningarna på husen placerades lokaler för butiker och andra verksamheter.

I och med tunnelbanans fortsatta utbyggnad under 1960-talet kom Farsta, Farsta Strand och Fagersjö Centrum att byggas. Stadsdelarna utvecklades enligt tunnelbanestadens karaktäristiska drag. Bostadsbristen som nu var stor i Stockholm gjorde att de tidigare rådande idéerna om ett naturanpassat byggandet blev utbytt mot allt större byggnadskroppar och en struktur där arbete, bostad och centrum funktionsseparerades. Stadsdelarna uppfördes med en tydlig centrumdel som hade låg bebyggelse. Utanför dessa planerades en zon av punkthus som omgavs med gräs och grönska och i periferi placerades radhus och småhusområden.

Rekreativa värden

I det övergripande parkprogrammet för Stockholm stad finns beskrivet att varje medborgare i staden bör ha tillgång till rekreativa parkvärden. Med det menas möjligheten att utöva promenader, att leka, njuta av grönskan eller uppleva vild natur inom ett visst avstånd från sin bostad.

Tillgången på rekreativa värden är i nuläget relativt stor i stadsdelsområdet och det går att hitta parker och parkstråk med en rad olika karaktärer. Här finns allt från stadsparken Dagen i Hökarängen med Starrmyrans parklek, till den lilla parken Skönstaholm med en vacker damm och några anslutande sittplatser.

Så som stadsdelsområdet ser ut idag är de viktigaste sociala rummen alla centrumtorgen, de stora parklekarna, lekplatserna och parkstråken som binder ihop hela strukturen.

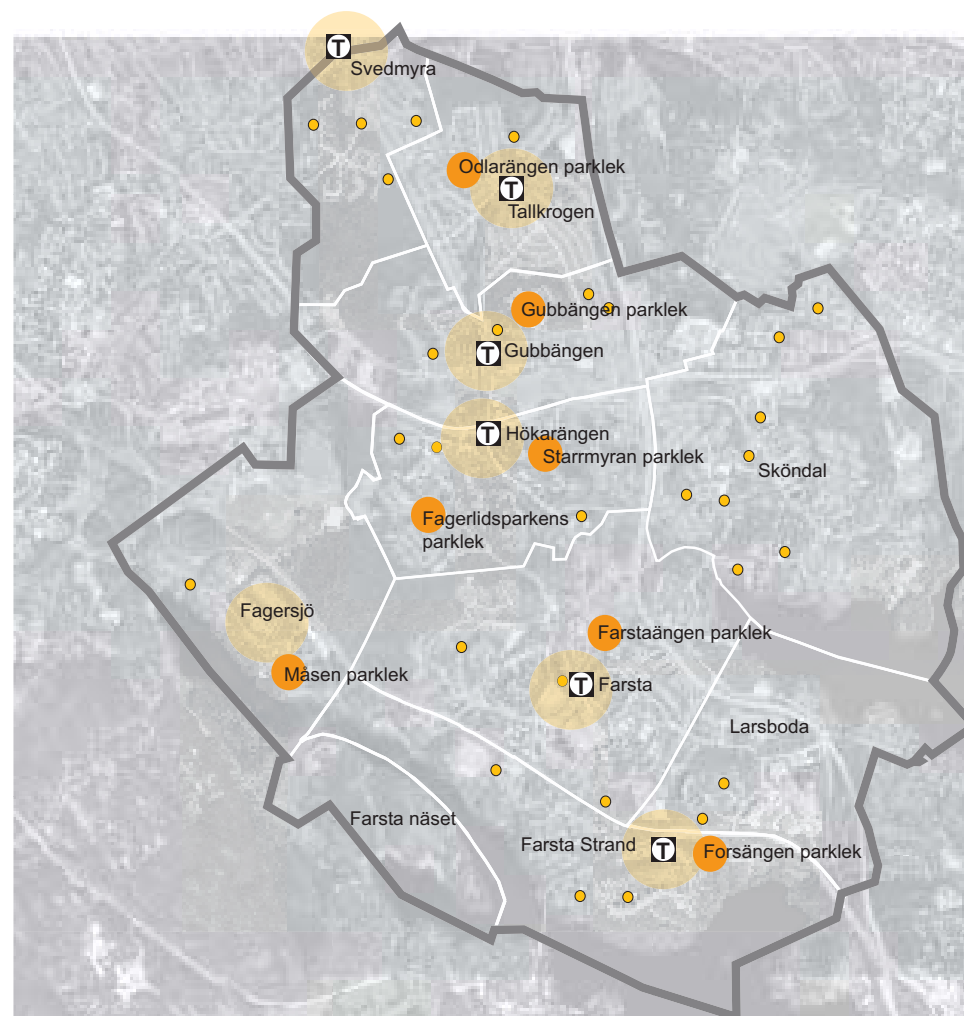
Torgen och centrubildningar är av högt socialt värde. Alla ger en egen karaktär och identitet till just sin specifika stadsdel. Centrumtorget är det första intrycket för dem som kommer med tunnelbanan och en plats för spontana möten mellan människor. På och runt torget går det att uppleva inslag av blomprakt, folkliv, utserveringar och torghandel.

Parklekarna är unika i sin utformning. Bemannade lekplatser som ofta har ett

rikt innehåll av aktiviteter. I området är sju parklekar fortfarande helt eller delvis bemannade. Vissa är i behov av en upprustning men alla används flitigt. I parklekarna går det att finna värden som lek, bad, vattenkontakt, pulkabacke och skridskoåkning för att nämna några. Stadsdelsområdet har utöver dessa även ett 20-tal vanliga kommunala lekplatser. Många fyller en viktig funktion som närlekplats för flertalet barn. När dessa platser utsätts för slitage och åldrande minskar antal användare, men med insatser som vid t. ex. Skallet i Sköndal blir lekparkerna snabbt populära igen.

De gröna stråken som binder ihop stadsdelarna är viktiga rekreativa ytor. De gör det möjligt att röra sig säkert och bilfritt genom området. I stråken går det att promenera och om man så vill slå sig ner i en grön oas för lite lugn och ro. För den mer aktive finns tillgång till löpträning och barnen kan leka fritt och kreativt i den närliggande naturen.

Några större naturområden som är av särskild betydelse för rekreationen är Fagersjöskogen, Högdalstopparna, Farstanäset, Majroskogen och Svedmyraskogen vilka används som promenadstråk och naturupplevelseområden. Magelungens strand, Drevvikens strand och Forsån är av stort värde för hela stadsdelsområdet med möjlighet till bad och vattenkontakt.



Farsta stadsdelsområde med stadsdelscentrum (ljusgul), bemannade parklekar (orange) och kommunala lekplatser (gula). 2007

Kulturella värden

I stadsdelsområdet finns både större och mindre områden som är intressanta ur ett kulturhistoriskt perspektiv.

Området runt Magelungens norra strand är ett exempel på ett värdefullt kulturlandskap. Marken var fram till sekelskiftet ren landsbygd och här har det funnits mindre bosättningar sedan forntid. Det bekräftas av flertalet fornlämningar vid Farsta gård. Gården som är en värdefull del av området uppfördes under sent 1400-tal. Dagens huvudbyggnad kom troligen till under den senare delen av 1600-talet och har med tillhörande trädgård bevarats väl i sin ålderdomliga karaktär. Även om vissa delar av Magelungens norra strand exploaterats finns fortfarande den lantliga karaktären kvar.

Ett annat områdes som är av kulturvärde är den inre delen av Drevvikens strand. Gårdarna Stora Sköndal, Skönstavig och Sköndalsbro som ligger inom området utgör med sitt natursköna läge ett betydelsefullt inslag i landskapet. Hela området är naturnära i sin karaktär och har tillgång till fri vattenkontakt.

Några mindre parker eller torg som är värdefulla kulturmiljöer är Hökarängsplan och Tallkrogsplan. Dessa två beskrivs i Stockholms parkprogram som kulturvärdefulla moderna parker och torg. Tallkrogsplan ligger placerad i stadsdelen

Tallkrogen. Hela området är uppfört med trädgårdsstadskaraktär under 1930-tal. Hökarängsplan är centrumdelen av stadsdelen Hökarängen. Stadsdelen planerades och byggdes mellan 1940-50 enligt smalhusstadens alla normer och torget har en unik utformning med t. ex. Sveriges första trafikfria gågata.

Farsta Torg i Farsta stadsdel utpekas i ÖP 99 som en värdefull kulturmiljö. Torget är ett medvetet utformat stadsrum med inspiration från torget 'Verona' i Italien.



*Planteringar på gång vid Farsta Gård
Linnéplantering 2007.*



Gångbron som leder ut till Farstanäset och kopplingen mellan näset och Fagersjö/Farsta Strand.



Sköndals gård som tillhör den äldsta bebyggelsen i Sköndal.

Naturvärden

Stadsdelsområdet innefattar flertalet större naturområden som både enskilt och tillsammans är viktiga för den biologiska mångfalden.

De ekologiska värdena återfinns främst i Majroskogen, Svedmyraskogen, Fagersjöskogen, på Farstanäset samt längs Magelungens och Drevvikens stränder.

Majroskogen ligger nordväst om Gubbängen och söder om Svedmyra. Rakt igenom området i öst-västlig riktning sträcker sig ett promenadstråk. Vegetationen domineras av äldre granskog i den norra delen, men i huvudsak består området av hällmarkstallskog. Majroskogen är en viktig del av stadens grönsstruktur då den är den innersta, norra delen av det naturområde som har kontakt med Hanvedenkilen. Svedmyraskogen består till stora delar av hällmarkstallskog och ligger placerad mellan Svedmyra och gamla Enskede. Skogen är ett bra promenadområde med upptrampade stigar.

Fagersjöskogen och Farstanäset ingår båda i Hanvedenkilen. Fagersjöskogen har det största området med sluten grandominerad barrskog i Stockholms stad. Området innefattar ett lundparti med rik markflora och genom skogen löper ett eljusspår.

Farstanäset består av omväxlande blandskog, ädellövskog och öppen mark med strandzoner av vass. Dessa vasspartier

utgör viktiga fågelbiotoper.

Enligt ÖP 99 för Stockholm Stad ska Fagersjöskogen och Farstanäset bevaras och skydd som naturreservat ska utredas.

Stränderna utmed Magelungen och Drevviken är mycket viktiga spridningszoner och hyser både en rik flora och fauna. Utefter Drevvikens strand ligger bl. a. Talludden som gränsar till Flatens naturreservat i öster. Området är viktigt ur spridningssynpunkt för både växter och djur. Vid Magelungens strand finns en av Stockholms sista bevarade strandlövskogar och området har ett rikt fågelliv.

Farstanäset är beskrivet i en rapport om Stockholms unika ekmiljöer. Halvön innehåller ett av de mindre kärnområdena i Stockholm. Även om området är relativt litet finns här många ekar som är av naturvärde. De återfinns framförallt på Farstanäsets södra del som består av gammal ängsmark. Men även på andra sidan Magelungens strand går det att lokalisera ett antal grova ekar.

Landformer och Topografi

Farsta stadsdelsområde ligger i ett typiskt sprickdalslandskap, med bergknallar omväxlande med lersediment. De storskaliga sprickdalarna i nordvästlig- sydöstlig riktning ger mycket karaktär till landskapet.

Lokalt är det mindre bergknallar som präglar stadsdelen. Stockholmsåsen med isälvsavlagringar och svallsand breder ut sig över de centrala delarna av stadsdelsområdet.

Landformer har stor betydelse för Stockholms landskapsbild och naturkaraktär.

I Stockholms sociotopkarta är följande områden utpekade som viktiga landformer : Delar av Majroskogen, kvartersparken Dagen, Talludden, Högdalberget, Fagersjöskogen, Magelungens strand samt centrala delar av Larsboda.



Högdalstoppen är en av Stockholms högsta punkter, beläget 102 m över havet.



Bild från kvartersparken Dagen med berg i dagen.



Naturen kryper nära på bebyggelsen vid Fagersjöskogen.



Fagersjöstranden utmed sjön Magelungen.

Parkkaraktärer

Genom att kategorisera park och naturmark under olika karaktärer är det lätt att få en övergripande bild av hur ett område ser ut eller används. Det gör det även enklare att bestämma hur en park skall skötas, med vilken intensitet samt vilket innehåll som området bör ha. I parkprogrammet finns fyra kategorier på parker, schematiskt indelade efter storlek:

Natur och friluftsområde	>50ha
Stadsdelspark	5-50ha
Kvartersparker	0,5-5ha
Friytor mellan hus	<0,5 ha

I följande text beskrivs de olika huvudkaraktärerna med tillhörande underkategorier. Efter det följer två sidorna med kartor över södra och norra stadsdelsområdet där de olika park- och naturområdena är redovisade.



Entré till Majroskogen. Ett större natur- och friluftsområde i Svedmyra.

Natur och friluftsområde

Definition enligt parkprogrammet: Natur- och friluftsområde innefattar stora skogsområden, park- och odlingslandskap större än 50 ha. Oftast en del av en grön kil. Några är och vissa planeras att bli naturreservat.

I området finns att nämna Majroskogen, Högdalstoppen, Fagersjöskogen, Farstanäset och södra Svedmyraskogen. Majroskogen och Fagersjöskogen är angivna som två av Stockholms tio stora skogsområden. Förutom detta så angränsar stadsdelarna till två andra stora skogsområden Flatenområdet och Rågsveds friområde. De stora naturområdena fyller många funktioner. De har rekreativa värden med promenad och friluftsmöjligheter, pedagogiska värden med lek och naturstudier och ekologiska värden då de är sammanhållna biotoper och spridningskorridorer för växter och djur.



Gubbängsfältet, ett sportfält som nyttjas för en rad olika aktiviteter.

Stadsdelsparker

Definition enligt parkprogrammet: Stadsdelsparker är större parker i staden, som oftast är mångfunktionella dvs. innehåller många olika värden. De spänner från det relativt orörda naturmarken till den hårt kultiverade stadsparken.

Stadsdelsområdet har flertalet större stadsdelsparker. Den enda stadsdelen som saknar egen stadsdelspark är Svedmyra. Parkerna har olika karaktär och funktion. Nedan är de indelade i mer specifika områden.

Naturparker

Hökarängsskogen är en typisk naturpark. De främsta upplevelsevärdena ligger i möjligheten att ta promenader och uppleva vild natur. Parken består av slutna till halvslutna skogsmiljö.

Andra naturparker i stadsdelsområdet är Edö, Fagersjöstranden, Forsån, Kornbrödet, och Sköndalskogen.



Landskapsparken Dagen och parkleken Starrmyran.

Landskapspark, Dalstråpark, Gärde
I området är Rödlöga, Farstaängen, Dagen, Gubbängsfältet, Gubbängsparken, Farsta Strand och Gråhunden, samtliga mer öppna parker. De är lokaliserade i dalstråk med skogsbeklädda sidor och i skogsbrynen går det att hitta aktiviteter med lekplatser och bollspel.

Historiska parker

Farsta gård är en typisk historisk park och av riksintresse för kulturminnesvärden. Parken ligger i anslutning till Farsta gård som är en kulturhistoriskt värdefull byggnad. Detta gäller även för miljön och parken runt Sköndalsbro som har liknande värde.

Stadspark och Aktivitetspark

Som aktivitetsparker är Gubbängens IP och Farsta IP typiska exempel. De är helt kulturformade och här har naturlandskapets topografi och vegetation suddats ut. Parkerna består av öppna gräsytor, hårdgjorda gångvägar och är formgivna för intensiv användning.



Den vackra kvartersparken Mjödets i Tallkrogen.

Kvartersparker

Definition enligt parkprogrammet: Mindre parker ofta insprängda i bebyggelsen och på grund av sin storlek ofta enfunktionella. Viktiga för närrecreationen.

Naturkvarter och naturstråk

Höjdkurvan, Blå jungfrun eller Gradhyvlen är några exempel på naturkvarter eller naturstråk. De är skogsklädda höjdryggar, bergssluttningar eller natur/klippstränder och används i största utsträckning som gröna promenadstråk.

Parkkvarter och parkstråk

Eklunds hage, Kryddboden, Måsen parklek och Klippbacken är några exempel på parkkvarter och parkstråk. De är halvöppna parker eller parkstråk. Oftast har de en grön oas med gräsytor och sittplatser för avkoppling och lekplatser förekommer i olika utsträckning.



Farstastrands badet strandpark.

Parktorg och planterat torg

Farsta torg och Tallkrogsplan är exempel på ett stensatt planterat stadstorg respektive ett grönt parktorg. På torgen går det att uppleva värden av folkliv, uteserveringar, evenemang och grönska med årstidsväxlingar.

Strandpark

Hökarängsbadet eller Farstabadet är två strandparker i stadsdelområdet. De består av långsmala strandstråk som sträcker sig längs vattnet. I parkerna går det att uppleva värden av promenader, ro, bad och fiske.



Farsta Centrum torget.

Friyta mellan bebyggelse

Friytor är mark mellan bebyggelsen som totalt inte är större än 0,5ha.

I stadsdelen finns exempel på många fina torg och platser vilka kan kategoriseras som friytor mellan bebyggelse på grund av sin ringa storlek.

Friytor är oftast öppna mindre grönytor som har förmågan att luckra upp stadsmiljön och berikar den med grönska, sol och luft. De varierar i utformning och innehåll. Några exempel på platser som sorteras under friyta är:

Stieg Trenters Torg, Kryddhyllan, Hökarängens Torg, parken Skönstaholmsvägen m. fl.



Impediment utmed Nynäsvägen.

Impediment

Mindre grönytor, ofta utmed trafikerade vägar och trafikplatser. Dessa ytor är grönytor som inte nyttjas som friytor. De är dock viktiga för upplevelsen av en vårdad och grön miljö. Ofta utgör dessa ytor blickfång och entréplatser till stadsdelarna. Med besparingar har dessa ytor ofta en allt för låg skötselnivå.



Natur och friluftsområde

N3.Majroskogen
N4.Fagersjöskogen.
N5.Södra svedmyraskogen.
N6. Sköndalskogen

Stadsdelsparker

S12.Dagen
S13.Kornbrödet
S14. Talludden
S15.Gubbängensfältet
S16.Gubbängsparken
S17.Gubbängens IP
S18. Gråhunden

Kvartersparker

K11.Blå jungfrun
K12.Fagerlidsparken
K13.Hökarängens skolgård
K14.Kryddboden
K15.Eklunds hage
K16.Sköndal skolgård
K17.Fastlagen
K18.Vörten
K19.Syltbrödet
K20.Flacktången
K21.Gradhyvlen
K22.Ajkan
K23.Olympiaplan
K24.Tallkrogen BP
K25.Mjödets

KARAKTÄRER

Natur och friluftsområde >50 ha
Stadsdelspark 5-50 ha
Kvartersparker 0,5-5 ha
Friytor



Parkkaraktärer norra delen
Parkplan Farsta stadsdelsområde

Skötsel idag

Hur ser skötseln ut idag i stadsdelsområdet? Vad sköts som skötselintensiv respektive extensiv mark och vad är motiven bakom de prioriteringar som gjorts?

Genom att först göra en snabb tillbakablick på den historiska bebyggelseutvecklingen är det lätt att få en bild över dagens situation. En majoritet av områdena är byggda från 1930- tal fram till 1960- tal. Resultatet är att idag, upp mot 60 år senare är flertalet av parkerna i behov av en upprustning. Med träd och buskage som växt upp och naturområden som frodats och inte gallrats ur har områden fått en annan karaktär än vad som planerades från början. Ett antal insatser har redan gjorts för att förnya parkstrukturen men det finns fortfarande områden som behöver ses över.

Om en park inte sköts väl så minskar den i värde. Kanske det låter som ett konstigt påstående men den grundläggande idén är relativt enkel. Om ett område inte sköts väl skapas en negativ spiral för platsen. En dåligt skött park resulterar i att färre kommer använda den och det i sin tur genererar mindre trygga parker. När användarantalen går ner ökar även klotter och förstörelse. Detta fenomen går att motverka genom att införa en mer intensifierad och riktad skötsel.

Vid mer riktad skötsel är det viktigt att eftersträva förstärkning och förtydligande av parkernas befintliga eller ursprungliga karaktärer. Skötseln borde fokuseras så att karaktären av platsen lyfts fram. Är parken en historisk park ska detta framgå tydligt i både växtval och utformning.

Att blicka tillbaka för att väga in parkernas historia och sedan relatera dem till nutidens situation är ytterst angeläget. Vi har idag ibland ett annat behov av våra parker än vad som fanns när många av dem byggdes. Områden förtätas och vissa parker får ökat besöksstryck. Andra parker glöms bort och används inte alls.

När stadsdelarna byggdes fanns utrymme för en ambitiös skötsel av parkytorna. Stora gröna arealer klipptes och vårdades. En ambitionsnivå som är svår att upprätthålla idag. Prioriteringar är därför nödvändiga. Centrala delar som stadsdelscentrum där det finns många brukare och viktiga stråk har hög prioritet. Det gäller även för de unika parklekarna. De mer perifert belägna ytorna i stadsdelen marginaliseras med lägre eller ibland ingen skötsel alls.

Naturmark kan med framgång lämnas utan regelbunden skötsel, medan tidigare klippta och ordnade gräsytor som lågprioriteras oftast ger ett skräpigt och ovårdat intryck.



Impediment utan skötselinsatser utmed Nynäsvägen.



Gubbängsfältet med sin öppna och välklippta karaktär för sport och andra aktiviteter.

Skötsel i framtiden

Hur skall Farsta stadsdelsområde skötas i framtiden?

Vilka delar behöver förstärkas och höjas i skötselnivå och varför? Det är frågor att belysa när framtidens skötselintensitet ska bestämmas. På följande två uppslag visas planer över hur området sköts idag samt förslag på hur området föreslås att se ut i framtiden.

Dokumentet är indelat i två delar där den södra respektive norra delen av stadsdelsområdet redovisas var för sig i kartform. Park och naturmarken är indelad i tre underklasser som beskriver skötselintensitet och föreslagen målkaraktär.

Naturmark med underklasser:

1. Skötselintensiv sluten naturmark
2. Skötselintensiv naturmark
3. Mycket skötselintensiv naturmark

Parkmark och Torg med underklasser:

1. Skötselintensiv parkmark
2. Skötselintensiv parkmark
3. Mycket skötselintensiv parkmark

I den framtida skötseln är stadsdelarnas små centrum anläggningar och tunnelbanestationer högt prioriterade. Genom att höja skötselnivån och underhållet går det att skapa trevliga och välbesökta platser som välkomnar besökare. Dessa satsningar ger också stadsdelen en förtydligad identitet och kan förstärka statusen på hela stadsdelen.

Den framtida skötselplanen beskriver därför ökade insatser med högre ambicio-

ner vid samtliga stadsdelar som Farsta Strand, Farsta Centrum, Hökarängen, Fagersjö, Sköndal, Gubbängen, Tallkrogen och Svedmyra tunnelbanestation.

Parklekarna och de större parkerna med tillgång till lekplats är viktiga platser i stadsdelsområdet. De har oftast flertalet besökare och slits därmed också hårt. Dessa platser har i den framtida skötselplanen prioriterats högt.

Vad innebär då en mer prioriterad och intensifierad skötsel?

I stora drag handlar det om hur ofta en park eller ett naturområde kan ses över. Ska skötselinsatser göras en gång per år eller är det snarare 4-8 gånger per månad? Det här tidsintervallet bestämmer grovt vilket parkinnehåll som går att upprätthålla. Några konkreta exempel på åtgärder som är möjliga att genomföra med en mer intensifierad skötsel är t. ex. en ökad översyn av gräsytor. Med tätare skötselintervall går det att sköta gräset så att det är tätt, grönt och välklippt. En intensiv skötsel gör det även möjligt att genomföra blomplanteringar med annueller eller perenner och se efter markbeläggningar så att de är hela och rena. Markutrustning som belysning, skyltar, papperskorgar och cykelparkeringar kan kontrolleras mer regelbundet och då skötas så att de alltid är i brukbart skick.

Med åtgärder som underhåll av markutrustning väl fungerande skyltning och belysning går det att höja trivselen och öka tryggheten på en plats.



Kastanjetorget i Hökarängen med träd och grönska. Idylliskt litet torg.



Gubbängens torg med sina ståtliga kastanjer. Torget behöver intensiv skötsel för att de ska gå att upprätthålla dess karaktär.

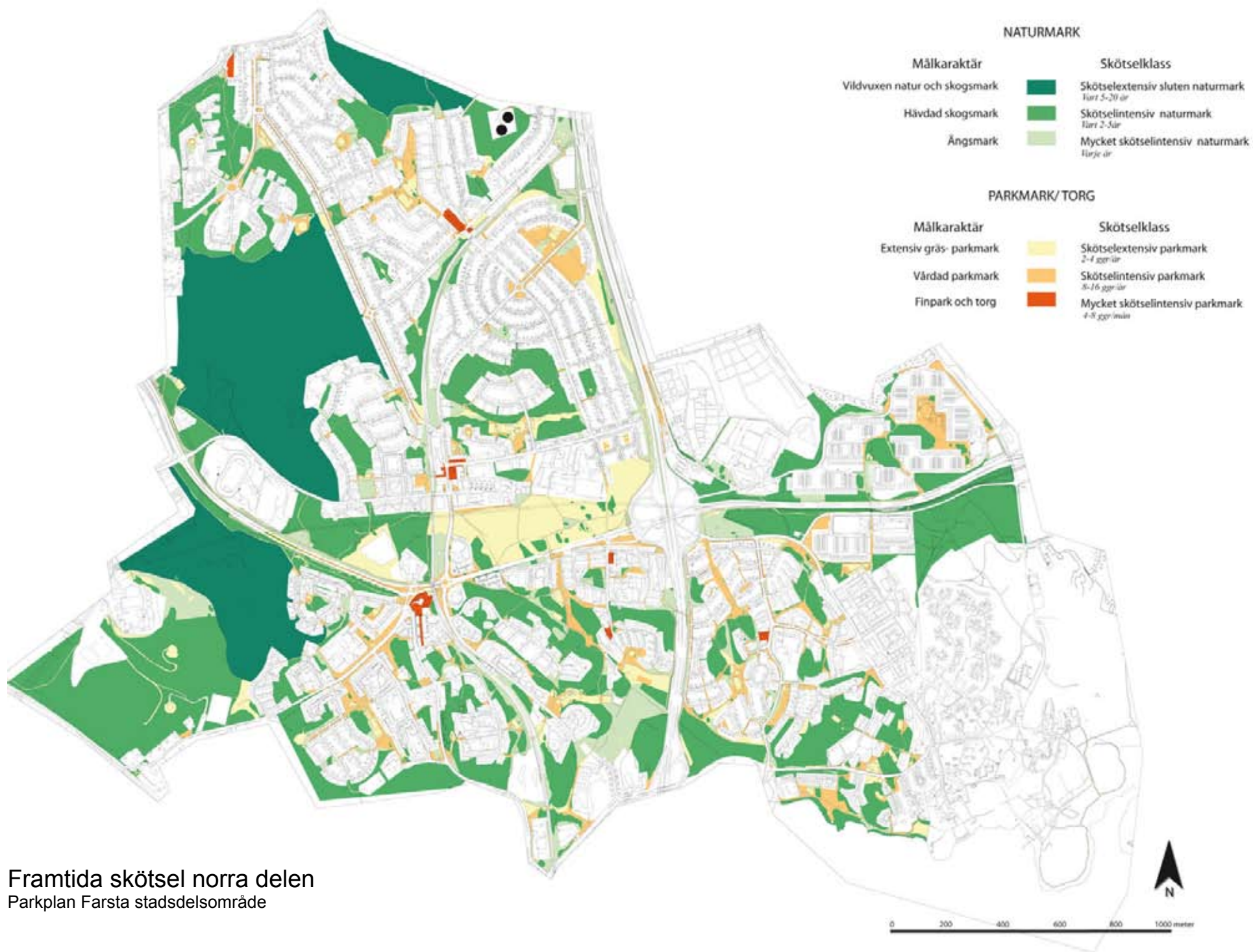


Dagens skötsel södra delen
Parkplan Farsta stadsdelsområde



Framtida skötsel södra delen
Parkplan Farsta stadsdelsområde





Gång- och cykelstråk

Dagens situation

Gångstråken binder samman stadsdelsområdets grönstruktur och gör det enklare att röra sig mellan olika park- och naturområden. De hjälper till att öka parkanvändandet då de skapar både upplevelserika och säkra sätt att ta sig till och från platser. Stråken kan ses från två användningsområden. Den ena där de spelar en mer funktionell roll som snabba och trafiksäkra stråk. Här används gång- och cykelstråket för att färdas från t. ex. skolan till hemmet eller mellan centrum och jobbet, på cykel eller till fots. Det andra användningsområdet är ett mer rekreativt brukande och då är användaren den som promenerar, strosar runt eller motionerar. Det är viktigt att väga in båda typerna av användning när stråken omgestaltas eller sköts så att de blir trygga, trafiksäkra och framförallt upplevelserika.

I stadsdelsområdet finns det redan idag flera väl utbyggda trafikseparerade gång- och cykelstråk inom och mellan stadsdelarna. Dessa gång- och cykelvägar utgör lokala slingor för närboende men har även en övergripande betydelse för hur cyklister, motionärer och gående kan röra sig i och mellan stadsdelarna i södra Stockholm.

I Hökarängen har en så kallad Hälsans Stig ordnats med skyltning. Stigen går igenom så väl park som bostadsområden, med speciella krav på bra tillgänglighet och goda kommunikationer utmed strå-

ket. I Fagersjöskogen och likaså på Farstanäset är motionsspår anlagda. Utmed Magelungens strand i Farsta Strand finns en ordnad naturstig och en liknande uppskyltad stig går även att hitta på Farstanäset.



Sittplatser och gångstråk utmed Magelungens strand.



Byggda bryggor som möjliggör för promenader och bad vid Magelungens strand



Parkstråk från Farsta centrum ner mot Farstaängen

Gång- och cykelstråk

En framtidsvision

Genom att komplettera med nya gång- och cykelvägar kan fler sammanhållna stråk skapas. Varje stadsdel föreslås få en egen gång- och cykelrunda. Genom bättre skyltning och belysning ökar orienterbarheten, trygghetskänslan och trivseln. Lokala sammanhållna promenadstråk kan kopplas ihop till övergripande stråk i södra Stockholm.

Föreslagna nya och förstärkta gång- och cykelstråk redovisas på kartor.

Farstastråket kompletteras utmed Drevviken strand och kopplas ihop med befintliga g/c vägar till en runda på ca 5 km med Farsta centrum och Farsta Strand tunnelbana som noder. Magelungen och Drevvikens stränder utgör attraktiva och mycket upplevelserika delar av stråket. Etableringen av serveringar utmed stråket ökar ytterligare attraktiviteten. På samma sätt kan kompletterande gång- och cykelvägar förstärka en Sköndalsrunda samt stråk i Fagersjö, Gubbängen, Tallkrogen och Svedmyra. Förslag på dessa stråk redovisas nedan och visas på följande kartor:

S1. Farstastråket

Stråkrundan sträcker sig från Farsta C ner mot Farsta Strands badet, ut till Sköndalsbro, upp via Forsån till Hökarängsbadet och tillbaka. Rundan är ca 5 km.

S2. Larsbodastråket

Larsbodastråket går från Farsta Strand till Magelungen, upp Forsån till Hökarängs-

badet och ner parallellt via Ågesta broväg. Stråket är ca 5 km långt.

S3. Fagersjöstråket

Fagersjöstråket tar dig via Fagersjö centrum till parkleken Måsen, längs Magelungens strand och sedan upp i Fagersjöskogen. Gångstråket passerar nära Högdalstoppen och sedan tillbaka till centrum. Stråket är ca 4,5 km långt.

S4. Hökarängsstråket

I Hökarängsrundan kan du röra dig från centrum till parken Dagen, mot lekplatsen Kryddboden. Vidare till Parkskolans Bp. Upp via Fagerlidsparken och tillbaka till centrum. Rundan är ca 2,5 km.

S5. Sköndalsstråket

I Sköndalsstråket rör du dig i gröna stråk från Eklunds hage ner mot Drevvikens strand. Upp runt Talludden och in i Sköndalsskogen. Runt skolan och Sandåkra BP och sedan ner igen mot Eklunds hage. Stråket är ca 4,5 km.

S6. Gubbängen/Tallkrogenstråket

Stråket möjliggör en förflyttning från Gubbängsfältet upp mot Tallkrogen C in i Majroskogen och ner via Gubbängens koloniområde tillbaka till Gubbängsfältet.

S7. Svedmyrastråket

Stråket går via Svedmyra tunnelbanestation ner genom Svedmyraskogen. Passerar igenom Mjödets och via parkleken Odlaängen. In mot Majroskogen och tillbaka till tunnelbanestationen.



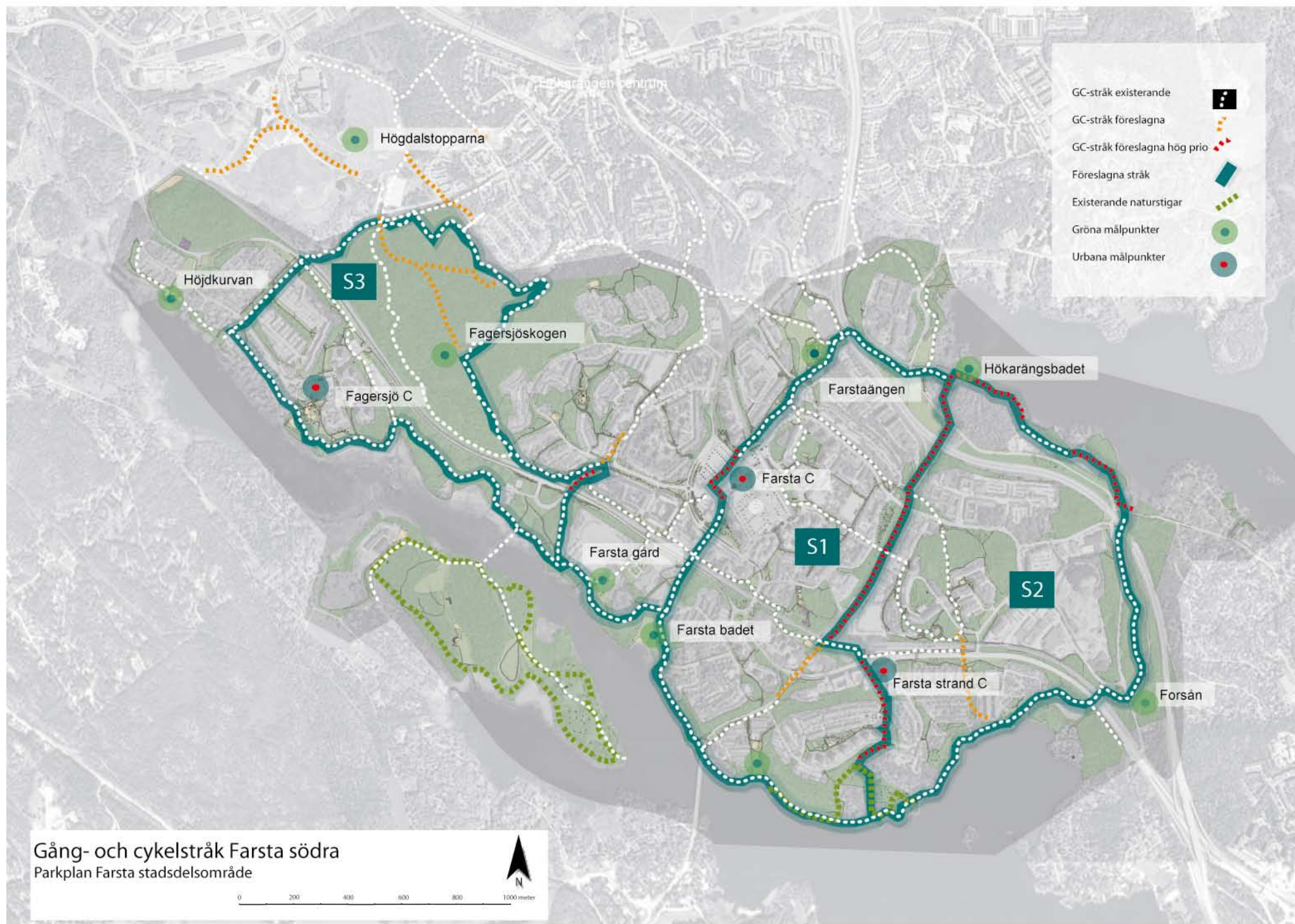
Parkstråk igenom naturområdet Blå Jungfrun. Del av Hökarängsstråket.

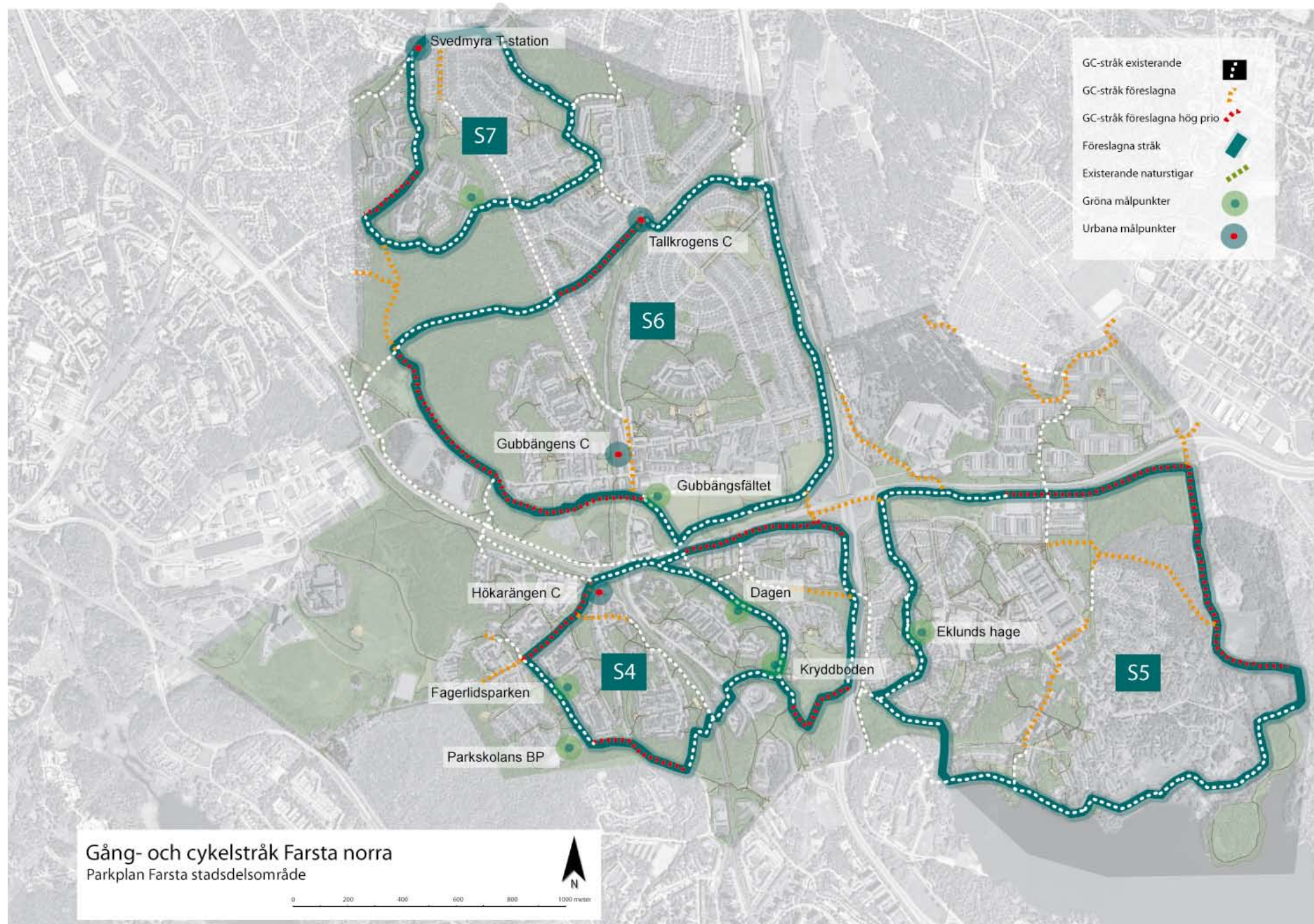


Parkstråk i kvartersparken Mjödets. Del av Svedmyrastråket.



Entré till Majroskogen. Del av Gubbängen/Tallkrogenstråket.





Parkplanen redovisad stadsdel för stadsdel

Följande text med illustrationer beskriver mer detaljerat delarna i parkplanen för respektive stadsdel inom Farsta stadsdelsområde.

Stadsdelarna skildras och analyseras. Varje del har sin egen områdesbeskrivning där historia, kultur, natur och parkstruktur förklaras kort. Platser som anses vara viktiga för parkupplevelsen i området lyfts fram. Specifika parkobjekt inom stadsdelen redovisas i en åtgärdsplan med förslag till åtgärder och prioriteringar för genomförande. Namn på parkobjekten kommer från sociotopkartan för Stockholm. Om de inte är nämnda där är de relaterade till namn på närliggande kvarter. Stadsdelens skötselbehov redovisas där den mest skötselintensiva respektive extensiva park/naturmarken är lokaliserad utifrån behovet i området. Här beskrivs även riktlinjer för hur den framtida skötseln borde utföras med förslag till förändringar från nuvarande skötselnivå.

Åtgärdsplan inom Farsta stadsdelsområde

Parkplanen innehåller förutom en skötselplan även förslag till åtgärder som ligger utanför den dagliga skötseln. Inom stadsdelarna har ett antal platser identifierats där åtgärder och förbättringar föreslås av olika skäl.

Några är av karaktären **nyanläggningar** där omfattande åtgärder krävs. Ofta är dessa knutna till nya exploateringsområden för ny bostadsbebyggelse eller speciella satsningar som t. ex.. Högdalstoppen. Andra åtgärder benämns som **upprustning/förnyelse** och innefattar mindre ombyggnation/kompletteringar i befintliga anläggningar. Flertalet av dessa objekt är knutna till existerande allmänna lekplatser.

En tredje kategori omfattar så kallade **reduceringar/rivningar**, dvs redan befintliga anläggningar som inte används/nyttjas och helt enkelt föreslås att tas bort. Det gäller några få befintliga lekplatser i området där barnunderlag har förändrats och behovet av lekytor minskat.

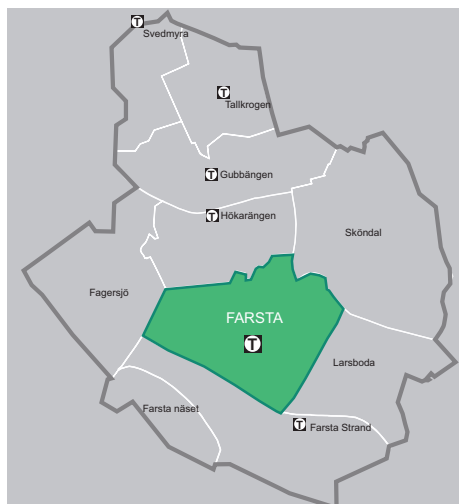
I några bostadsområden finns ytor som är allmänna men som till stor del upplevs som om de vore privata. Här har föreslagits övergång till kvartersmark.



Farsta stadsdelsområde med olika stadsdelar.

Farsta

Stadsdelen Farsta ligger centralt placerad i stadsdelsområdet. Gränsar mot Hökarängen, Sköndal, Larsboda, Farsta Strand och Fagersjö.



Redan under vikingatid fanns bosättningar i området, men det skulle dröja till 1950-60 tal innan Farsta fick den utformning som den har idag.

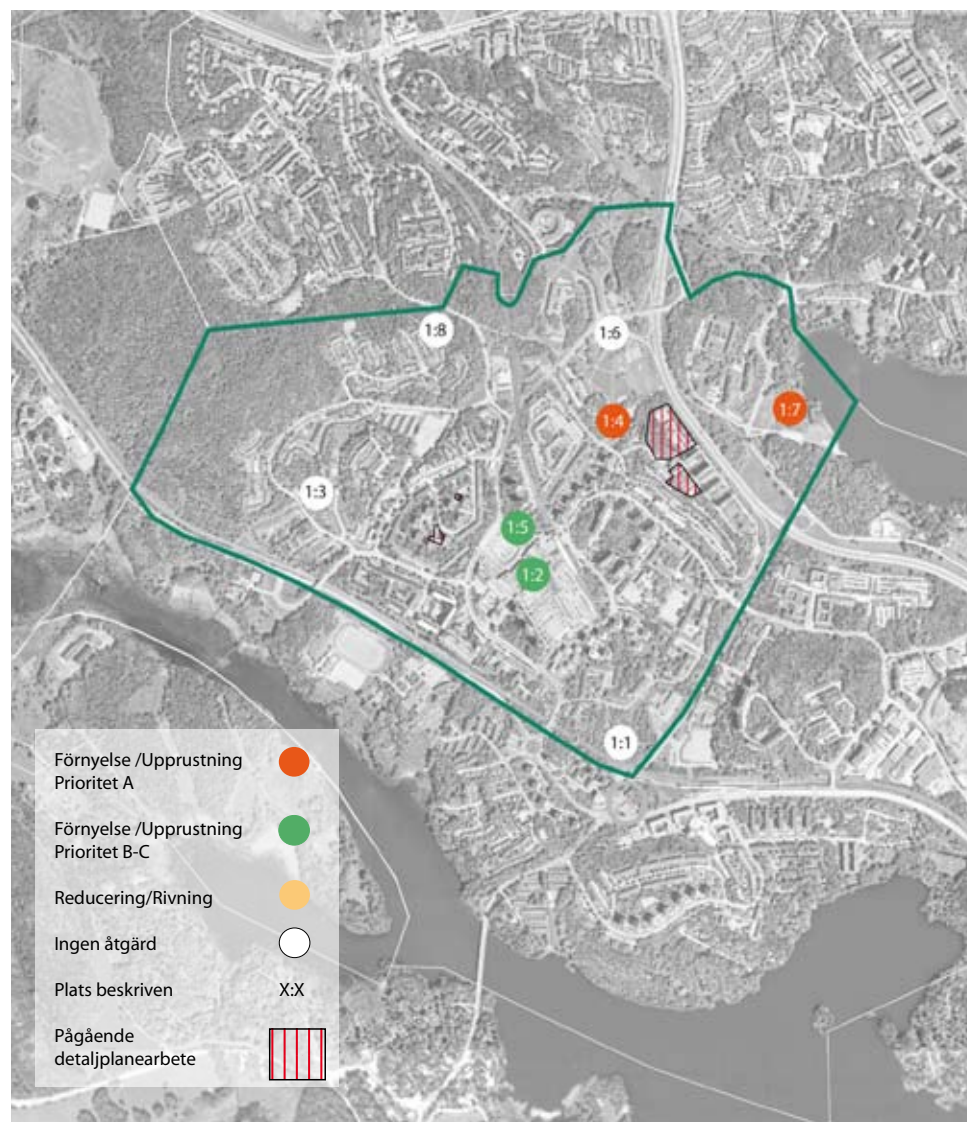
Fram till 1912 tillhörde området Farsta gård och köptes då av Stockholm stad och år 1926 blev det en stadsdel tillsammans med Larsboda och Farsta Strand.

I samma tid som planeringen av Farsta pågick var Vällingby under full byggnation och det skulle komma att påverka Farstas utformning. I Vällingby var det rådande stadsbyggnadsidealet den självförsörjande ABC staden knuten till tunnelbanan, där uppdelning A-arbete B-bostad och C -centrum reglerade planeringen.

År 1960 invigdes Farsta Centrum och det blev då internationellt uppmärksammat för sin speciella utformning. Stadsdelen gestaltades med ett centrum med lägre bebyggelse och runt detta 16-17-våningars höghus. Byggnadshöjden avtog därefter och bebyggelsen blev lägre och lägre ut till de ca 500 radhusen som lokaliserades i stadsdelens utkant. Idag bor 11148 invånare i stadsdelen och det gör Farsta till den mest befolkade i stadsdelsområdet.

Den storskaliga 60-tals arkitekturen till trots upplevs Farsta ändå som en grön stadsdel. Landskapet är kuperat och gatunätet är anpassat till den stundtals mycket varierade terrängen med berg i dagen. Stadsdelen har ett gediget parknät med många fina promenadstråk. På dessa går det att röra sig från Magelungens strand upp till Drevvikens strand och vid båda stränderna finns tillgång till bad och strandpromenader.

De rekreativa värdena återfinns främst i de större parkerna, vid baden eller på torget. Farsta har två större stadsdelsparker, Farstaängen och Hökarängsskogen. Farstaängen är en park med tillgång till bemannad parklek och sträcker sig från Farsta centrum och upp mot Hökarängen. Den andra stadsdelsparken Hökarängsskogen är främst ett naturområde med möjlighet till promenader och naturupplevelser. Stadsdelen har även flertalet mindre parker som är insprängda bland bebyggelsen.



Åtgärdsplan för stadsdelen Farsta
Parkplan Farsta stadsdelsområde

Åtgärdsplan för Farsta

På denna sida beskrivs kortfattat de platser som identifierats i stadsdelen. Parkobjekten redovisas med föreslagna förändringar, prioritet av åtgärder och ansvarig för investeringen. På föregående sida är punkterna lokaliserade på en övergripande karta. Färgen på respektive punkt visar om platsen är i behov av en förnyelse, upprustning eller reducering/rivning. Där redovisas även områden med pågående detaljplanearbeten.



Lekplatsen Klyftan

1:1 Lekplatsen Klyftan

Kvarterspark/ parkkvarter 3,3 ha
Ingen åtgärd föreslås då det redan finns ett program utformat för parken.
Genomförs av Expl. Normal skötsel.
Lekplatsen är lokaliserad bredvid Ågesta broväg och Magelungsvägen. Området är en viktig landform i stadsdelen och har värden som grön oas, lekplats, naturlek och ro. I dagsläget är lekplatsen sliten och upprustning är planerad i samband med nybyggnation vid Ågesta broväg.



Farsta Torg 2005-2006

1:2 Farsta Centrum

Kvarterspark/ parktorg 0,5 ha
Upprustning/förnyelse. Prioritet B
Genomförs av TK/SDF. Intensiv skötsel.
Farsta centrum är en regional mötesplats med urbana värden av folkliv, uteserveringar och torghandel. Torget är även en värdefull kulturmiljö.
År 2005/06 renoverades torget. Förslag på att satsa ännu mer på torget med blomsterplanteringar då det förekommer sparsamt samt förtydliga möjligheten att röra sig säkert i gång- och cykelstråk ner mot Farsta Strandsbadet och Hökarängsbadet med skyltning/belysning.

1:3 Rödlöga

Stadsdelspark/dalstråspark 5,3 ha
Ingen åtgärd föreslås.
Genomförs av SDF. Normal skötsel.
Stor lekplats som en gång i tiden varit bemannad parklek men omgestaltats till vanlig lekplats. I parken finns värden som pulkabacke, bollek, grön oas, lekplats, naturlek och ro.

1:4 Farstaängen

Stadsdelspark/dalstråspark 8,8 ha
Upprustning/förnyelse. Prioritet A
Genomförs av SDF. Normal skötsel.
Parklek mycket centralt i Farsta, placerad i anslutning till Farstaängsskolan. Parkstråket upprustades -06 och är i fint skick. Vissa komplement borde göras så att t. ex parken får aktiviteter för fler åldersgrupper.

1:5 Entré Farsta Centrum

Friyta/ parkkvarter 0,3 ha
Reducering och omgestaltning. Prioritet B
Genomförs av SDF. Normal skötsel
Värden av grön oas och lekplats.
Entréplats i anslutning till Farsta centrum. Idag finns här en lekplats och några sittplatser. Lekplatsen upplevs felplacerad och platsen bör omgestaltas till en fickpark istället men där en del av lekutrustning bevaras.

1:6 Samsö

Kvarterspark/naturstråk 9,9 ha
Ingen åtgärd föreslås.
Värden av grön oas, naturlek, promenader och ro. Den största bristen är barriäreffekten som skapas av vägen och den höga bullernivån.

1:7 Hökarängsbadet

Kvarterspark/strandpark 1,6 ha
Upprustning/förnyelse Prioritet A
Genomförs av SDF. Skötsel normal.
Välbesökt badplats, med värden som bad, bollek, landform, utsikt, vattenlek och naturlek. Har nyligen renoverats men skulle behöva kompletteras med skyltning. Är en målpunkt i stråk och detta behöver visas tydligare. Föreslår nya bryggor vid vattnet.

1:8 Hökarängsskogen

Stadsdelspark/naturpark 11 ha
Ingen åtgärd föreslås. Extensiv skötsel
Inga förändringar föreslås men är en viktig länk. Har värden som grön oas, promenader, naturlek och ro.

Problem och möjligheter

De största bristerna beror på otydlighet i karaktärer och stråk.

Det är svårt att orientera sig och stadsdelen saknar information om gångstråk och avstånd till olika platser. Farsta centrum är en central nod och mötesplats. Det bör framgå tydligare. Parkerna borde bli mer innehållsrika och riktade till fler åldersgrupper.

I vissa parker föreslås att skötseln höjs en grad så att klotter och vandalisering kan hållas efter mer effektivt.

I entrén till Farsta Centrum finns en mindre park med lekplats. Lekplatsen upplevs felplacerad och platsen föreslås att omgestaltas.

Lekplatsen Klyftan är en värdefull park som ligger fint inplacerad i terrängen med tall och ek. Platsen har mycket bra förutsättningar. Lekplatsen är sliten och är planerad att rustas 2008.



Farsta Strandsbadet en varm sommardag.

Skötsel

I Farsta stadsdel föreslås att stråket från Farstaängen ner till Hökarängsbadet klassas som mycket skötselintensiv parkmark.

Stråket höjs i skötselklass framförallt för att det är en viktigt länk för promenader och cykling i stadsdelen. Med intensifierad skötsel går det att förtydliga stråket med fler skyltar och ökade insatser av gräsklippning. Stadsdelsparken Rödlöga och kvartersparken Klyftan anges som skötselintensiv parkmark. Parkerna behöver intensiv skötsel för att kunna upprätthålla platsens karaktär och kvalitet på lektytor.



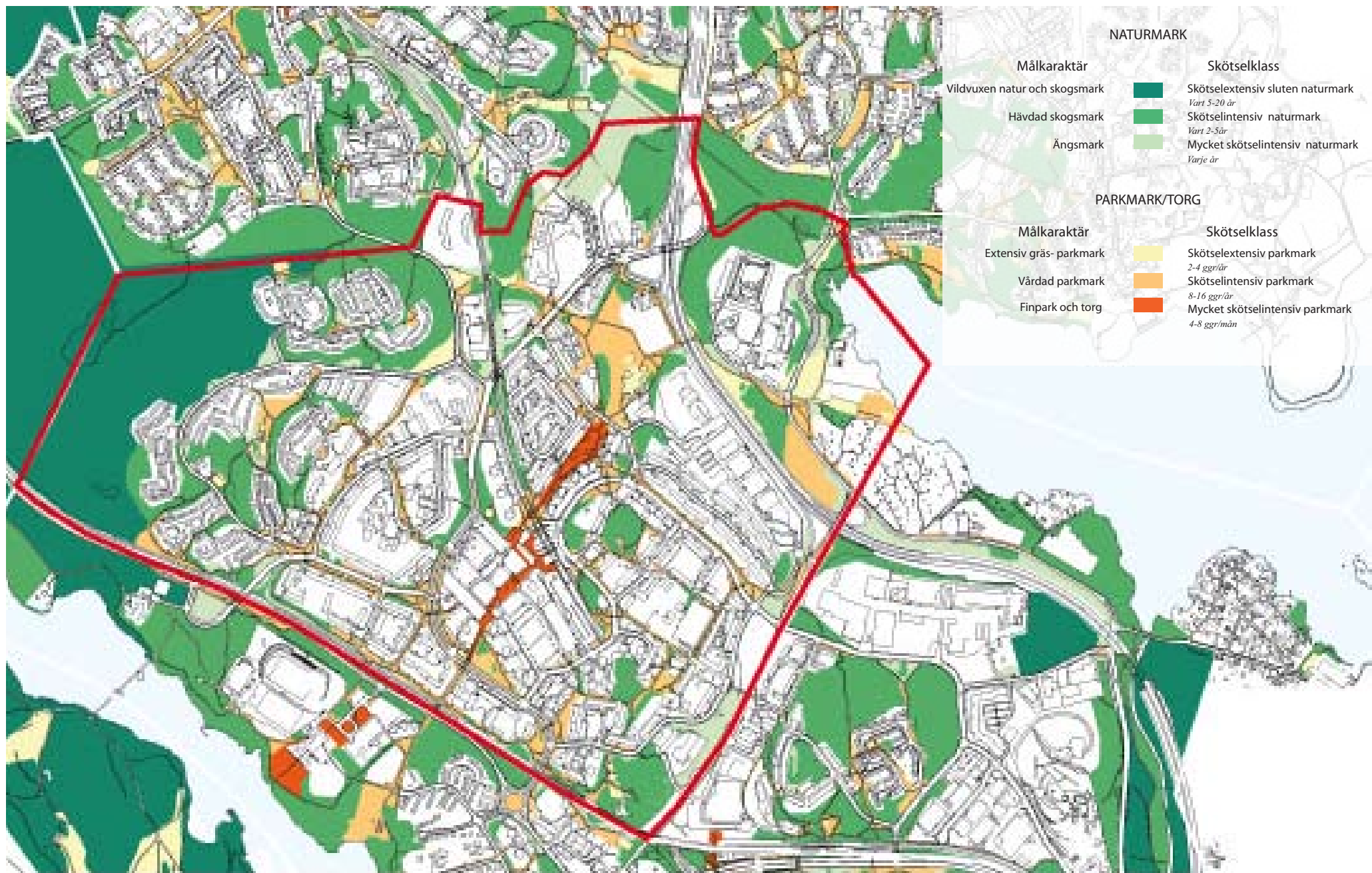
Gångstråk som binder ihop Farsta Centrum och badet.



Lekutrustning på lekplatsen Klyftan.



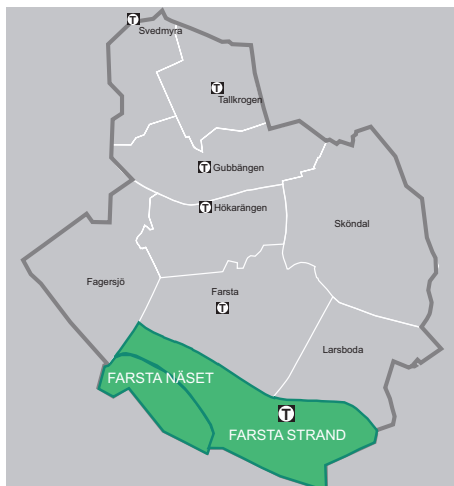
Parkstråk från Farsta centrum ner till Farstaängen.



Framtida skötsel för Farsta
Parkplan Farsta stadsdelsområde

Farsta Strand och Farstanäset

Farsta Strand är Stockholms sydligaste stadsdel och angränsar till Larsboda, Farsta, Fagersjö och Huddinge kommun.



Området har varit bebyggt sedan forntid men stora delar av bebyggelsen är uppförd under 1950-60 talet. Utmed Magelungens strand finns några äldre villor från tidigt 1900-tal. Dessa är en kvarleva efter planer på att bygga en villastad i samband med tågförbindelse och tågstation i området under tidigt 1900-tal.

Större delen av Farsta Strand är planerat ut ifrån den så kallade ABC teorin likt Farsta. Stadsdelen skulle ha sin egen sociala service inkluderande skola, dagis och idrott. Under 1980-90 tal gjordes förtätningar av stadsdelen och idag bor ungefär 5100 invånare i Farsta Strand.

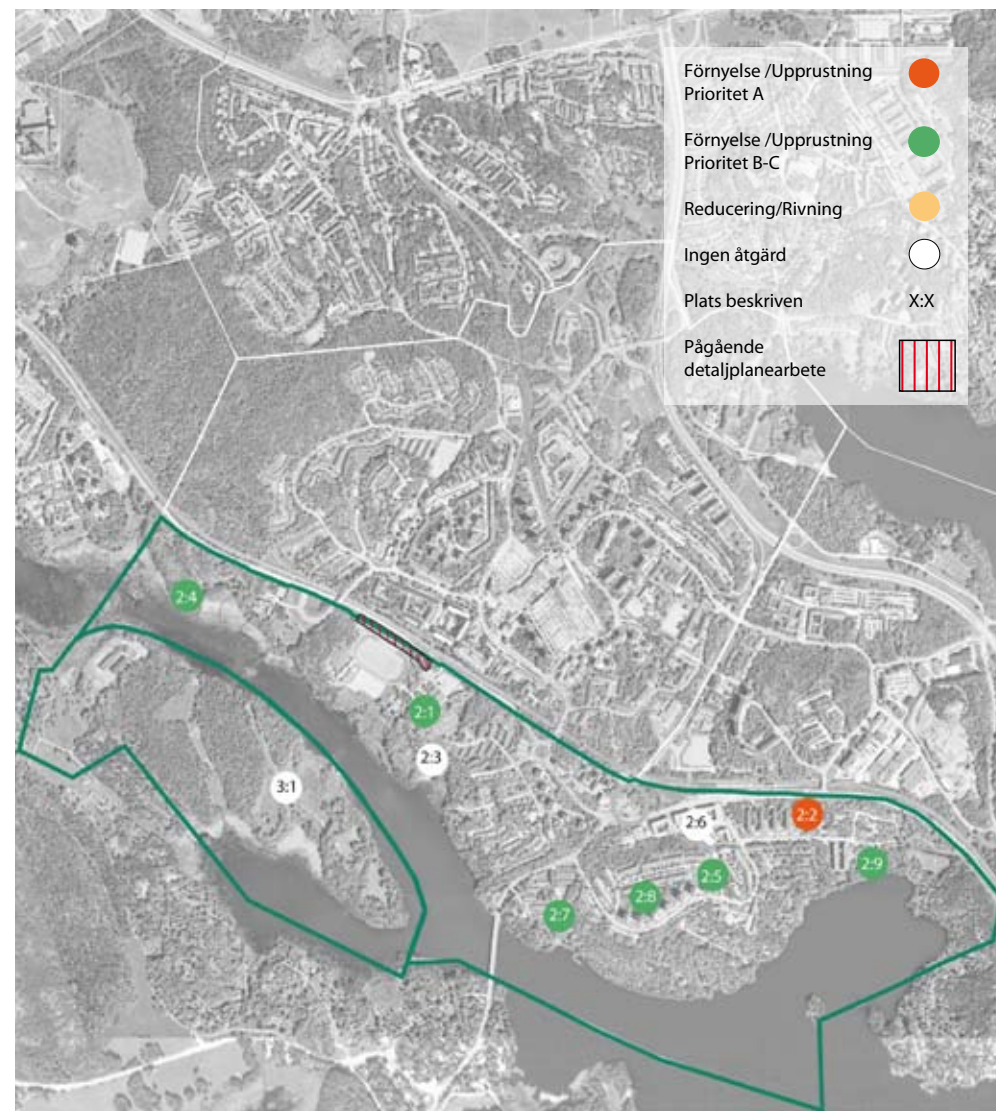
Området är en knutpunkt för kommunikationer och det går att ta sig till Farsta Strand både via pendeltåg och tunnelbana.

Farstanäset är en halvö i Magelungen. Stadsdelen är den enda i Stockholm som inte har några permanentboende. Det har funnits ett torp som tillhörde Farsta gård på näset men detta revs under 1800-talet. I och med första världskriget byggdes en bro mellan Fagersjö och Farstanäset av militären. Konstruktionen ersattes av en helt ny år 1998 och brukas av gång- och cykeltrafikanter. Farstanäset är framförallt nyttjat för sina rekreativa värden, där det är beläget i Magelungen med den vackra naturen.

De rekreativa värdena återfinns främst i de natursköna strandpromenaderna vid Magelungen. Därifrån finns kontakt mot Ågesta friluftsområde i Huddinge kommun. En naturstig har anlagts i Farsta Strand. Stigen inleds med en välkomstskylt och består av en slinga med uppskyltade träd.

Det lilla stadsdelscentrumet med Stieg Trenters torg är en nod och mötesplats intill tunnelbanestationen. Parkleken Forsängen är även den en viktig mötesplats. Här finns möjlighet för både barn, vuxna och ungdomar att mötas.

De främsta naturvärdena är lokaliserade på Farstanäset och utmed Magelungens strand. Farstanäset är ett kärnområde för ekar med relativt många ekar som har högt naturvärde. Farstanäset består av omväxlande blandskog, ädellövskog och öppen mark med strandzoner av vass. Dessa vasspartier är viktiga fågelbiotoper. I Stockholms ÖP 99 nämns även Farstanäset som utredningsobjekt för naturreservat.



Åtgärdsplan för stadsdelarna Farsta Strand/ Farstanäset
Parkplan Farsta stadsdelsområde

Åtgärdsplan för Farsta Strand/ Farstanäset

På denna sida beskrivs kortfattat de platser som identifierats i stadsdelen. Parkobjekten redovisas med föreslagna förändringar, prioritet av åtgärder och ansvarig för investeringen. På föregående sida är punkterna lokaliserade på en övergripande karta. Färgen på respektive punkt visar om platsen är i behov av en förnyelse, upprustning eller reducering/rivning. Där redovisas även områden med pågående detaljplanearbeten.

2:1 Farsta gård

Stadsdelspark/ historisk park 6,3 ha
Upprustning/förnyelse. Prioritet B
Genomförs av SDF. Intensiv skötsel.
Kulturvärdefull gård med park som har flertalet värden som bad, blomprakt, grön oas, kulturmiljö, lekplats, naturlek, odling, picknick, promenader, ro, servering, och vattenkontakt. Det finns goda möjligheter att promenera till och från platsen men informationsskyltar och sittplatser saknas. Ett skyltprogram borde genomföras och fler sittplatser införas. Det borde även finnas mer information om gården och dess historia.

2:2 Forsängen parklek

Kvarterspark /parkkvarter 2,3 ha
Upprustning/förnyelse. Prioritet A
Genomförs av SDF. Normal skötsel.
Välbesökt bemannad parklek. Parken har värden som pulkabacke, bollek, grön oas, lekplats, naturlek, parklek. Parkleken har nyligen fått ett nytt ungdomshus som del av stadsdelsförnyelsen. Men utemiljön behöver åtgärdas. Parkleken har en felplacerad

barnhage med sliten utrustning. Här föreslås en omgestaltning av parkleken så att barnhagen kommer mer centralt och en investering i ny lekutrustning.

2:3 Farsta Strandsbadet

Kvarterspark/strandpark 4 ha
Ingen åtgärd föreslås. Normal skötsel.
Badet är en viktig mötesplats och innehar värden som bad, bollspel, naturlek, vattenlek. Inga direkta åtgärder föreslås för badet. Det är viktigt att skötselnivån på platsen upprätthålls då badet har många besökare och slitaget är högt.

2:4 Fagersjöstranden

Stadsdelspark/ naturstråk 14 ha
Upprustning/förnyelse. Prioritet C
Genomförs av SDF. Extensiv skötsel.
Parken är ett naturstråk som löper utmed Magelungens strand från Fagersjö till Farsta IP/Farsta gård och är en viktig länk. De främsta värdena är promenader, vattenkontakt, vildnatur, landform och naturlek. Föreslår att tydliggöra stråket med skyltprogram. Skötselunderhåll i form av röjning.

2:5 Brunkogsbacken

Friyta/parkorg < 0,5 ha
Upprustning/förnyelse. Prioritet B
Genomförs av TK/SDF. Normal skötsel.
Torget saknar idag identitet och upplevs lätt ödsligt. Föreslås att reducera sittplatser bakom torget och omgestalta torget.



Stieg Trenters torg i Farsta Strand

2:6 Stieg Trenters torg

Friyta/parkorg < 0,5 ha
Ingen åtgärd föreslås. Intensiv skötsel.
Parktorget har nyligen upprustats och är i fint skick. I samband med exploatering på tidigare idrottsområde öster om torget och pendeltågstationen utformas ett sammanhållet torg och parkstråk mellan tunnelbanan och pendeltågstationen. På torget finns värden av folkliv. Skötseln bör hållas intensiv då torget är Farsta strands finpark/torg och centrala nod.

2:7 Farsta Strand lek & park

Stadsdelspark/ landskapspark 12,1 ha
Upprustning/förnyelse/reducering.
Prioritet C
Genomförs av SDF. Normal skötsel.
Parkstråk med lekplats, innehar värden av bl. a. bad, naturlek, vattenkontakt, utsikt, promenader och lekplats.

Ett bättre skyltat stråk skulle förbättra framkomligheten. Lekplatsen upplevs ödslig och viss reducering föreslås för att minska lekytor.

2:8 Lekplatsen Regnbågen

Kvarterspark/parkkvarter 1,8 ha
Upprustning/förnyelse prioritet B
Genomförs av SDF. Normal skötsel.
Park med parklek. Har värden som bollek, grön oas, lekplats och naturlek. Lekplatsen behöver viss upprustning där planteringar och sittplatser ses över.

2:9 Edö

Stadsdelspark/ naturstråk 11,4 ha
Upprustning/förnyelse. Prioritet C
Genomförs av SDF. Normal skötsel.
Parkstråk/naturstråk med värden som promenader, ro, vattenkontakt, odling, grön oas och vild natur. Platsen som gestaltats nere vid bryggan borde förstärkas och få mer uppmärksamhet. Mer sittplatser i stråket. Skötselnivån höjs på gräsytor med mer intensiv klippning.

3:1 Farstanäset

Natur friluftsområde/skogsområde 43,2 ha
Ingen åtgärd föreslås.
Extensiv skötsel.
Flertalet värden som löpträning, naturlek, landform, vild natur, promenader, vattenkontakt m. fl.

Problem och möjligheter

Vissa parker är ödsliga och överdimensionerade i storlek i relation till innehåll. Forsängen parklek har problem med sin småbarnslek som hamnat i fel läge. Här föreslås en viss omstrukturering av ytor. Kopplingen mellan Farsta Strand tunnelbanestation, centrum och pendeltågstationen upplevs otydlig/otrygg och bör förstärkas med omgestaltning. Lekplatsen Regnbågen har brister i utformningen och borde få en förnyelse med ett nytt gestaltungsprogram. Farsta gård är en målpunkt och viktig kulturhistorisk miljö. Detta borde förtydligas genom informationsskyltar och parken föreslås användas som målpunkt i g/c stråk. Parken bör förstärkas i karaktär och det historiska värdet borde lyftas fram.



Visar kopplingen mellan tunnelbanan och pendeltåget i Farsta Strand.

Skötsel

Skötseln föreslås att höjas till skötselklass mycket intensiv parkmark på Farsta gård och Stieg Trenters torg. Båda dessa är viktiga mötesplatser som ger stadsdelen dess karaktär. Kvartersparkerna Forsängens parklek, Farsta Strandsbadet och lekplatsen Regnbågen sköts alla som skötselintensiv parkmark. På Farstanäset finns redan ett skötselprogram som tillämpas.



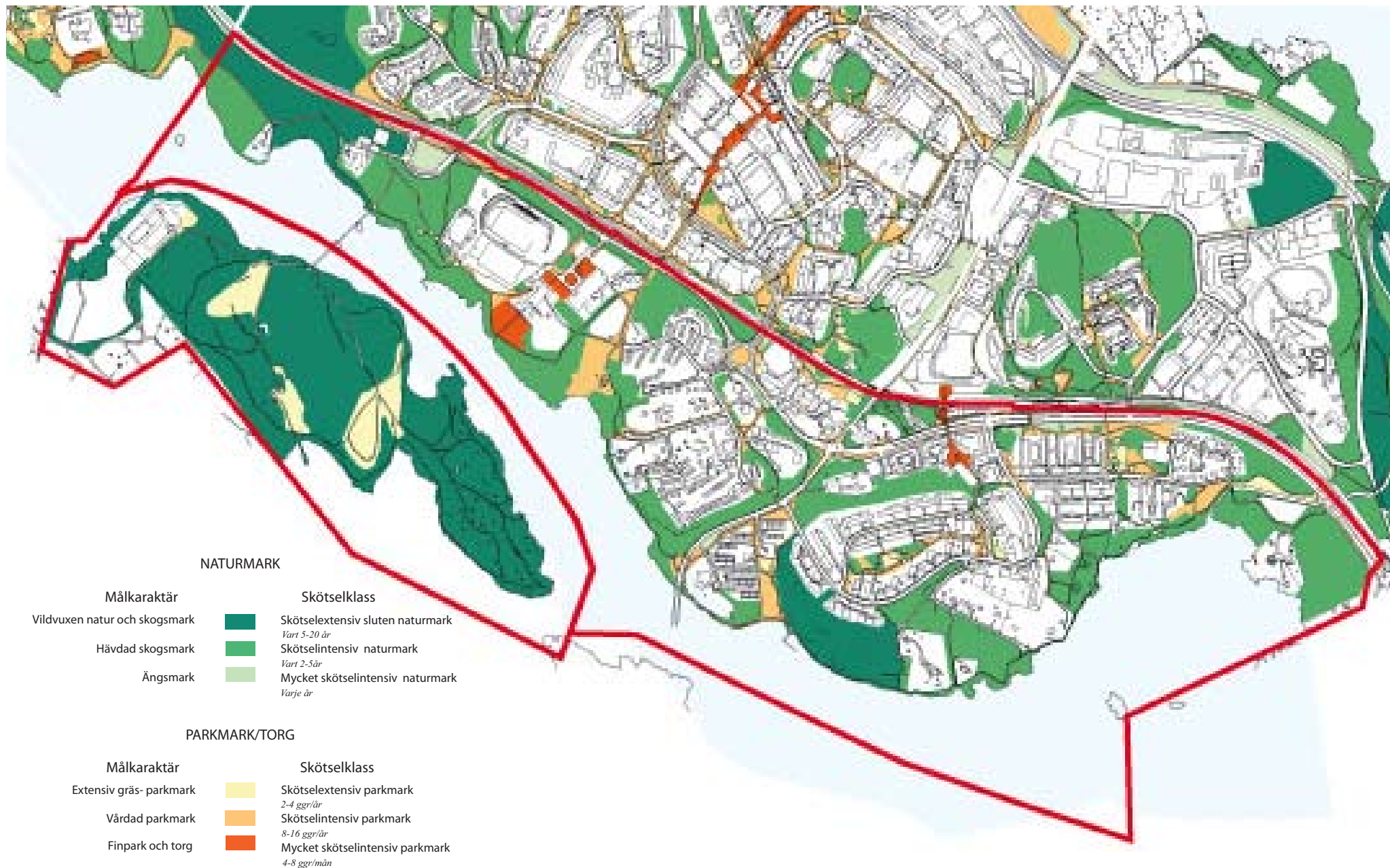
Lekplatsen Regnbågen som är i behov av en upprustning.



Forsängen parklek.



Bro som sammanbinder Farsta näset och Fagersjö/Farsta Strand



Framtida skötsel för Farsta Strand och Farstanäset
Parkplan Farsta stadsdelsområde

Åtgärdsplan för Larsboda

På denna sida beskrivs kortfattat de platser som identifierats i stadsdelen. Parkobjekten redovisas med föreslagna förändringar, prioritet av åtgärder och ansvarig för investeringen. På föregående sida är punkterna lokaliserade på en övergripande karta. Färgen på respektive punkt visar om platsen är i behov av en förnyelse, upprustning eller reducering/rivning. Där redovisas även områden med pågående detaljplanearbeten.

4:1 Forsån

Stadsdelspark/naturpark 11,8 ha
Upprustning/förnyelse Prioritet C
Genomförs av SDF/TK. Extensiv skötsel.
Naturpark med värden som grön oas, vild natur, promenader och vattenkontakt. Stråket möjliggör för att röra sig trafikfritt från Magelungens strand till Drevvikensstrand. En viktig länk. De åtgärder som föreslås berör framförallt trygghet då belysningen i gångtunneln är i dåligt skick och stråket saknar skyltning eller har bristfälliga skyltar. Föreslår ny belysning i tunneln och bättre skyltar.



Forsån

4:2 Klippbacken

Kvarterspark/parkkvarter 2,7 ha
Ingen åtgärd föreslås. Normal skötsel.
Parken omgestaltades nyligen sedan och har värden som grön oas, lekplats och naturlek.



Lekplats Klippbacken

4:3 Klockuddens campingstugeområde

Kvarterspark/naturstråk 4 ha
Upprustning/förnyelse Prioritet C
Genomförs av Idrottsförvaltningen.
Extensiv skötsel.
Värden som blomprakt, grön oas, odling och vattenkontakt.
Fint läge utmed Drevvikens strand. Stråket är dåligt skyltat och ej tillgänglighetsanpassat.



Miljöbild från Klockuddens campingstugeområde

4:4 Senoren med lekplats

Kvarterspark/naturpark 9,3 ha
Upprustning/förnyelse/ reducering
Prioritet B
Genomförs av SDF. Normal skötsel.
Värden som pulkabacke, bollspel, grön oas, lekplats och naturlek.
Lekplatsen är ödslig med stora grusytor. Så gräsmatta och investera i ny lekutrustning. Bör övergå till boende.



Lekplats i området Senoren

Problem och möjligheter

Det gångstråk som löper utmed Forsån upplevs otrött och är dåligt belyst framförallt i och vid gångtunneln. Här föreslås att belysning ökas och att stråket ses över. Skyltningen i området är bristfällig eller saknas helt. Detta medför att gångstråket kanske inte nyttjas av många. Ny skyltning föreslås som framhäver möjligheten att promenera i en bilfri miljö, samt ny belysning i tunneln och bättre skyltar.

Det finns problem med tillgängligheten i Klockuddens campingstugeområde. Det är svårt att komma fram och otydligt vart gångstråken leder.

Vid Persbergsbacken finns en ödslig lekplats som bör omarbetas för att ge bättre intryck och få mer passande funktioner. Stadsdelen saknar finpark och har relativt få välskötta parker.



Exempel på skyltar som är i dåligt skick vid Forsån.

Skötsel

Den skötsel som föreslås samstämmer bra med den skötselnivå som redan bedrivs.

Det finns idag ingen finpark eller central mötesplats i stadsdelen förutom Klippbacken. Lekplatsen är den enda platsen där det förekommer mer omfattande lek. Platsen föreslås skötas som skötselintensiv parkmark.



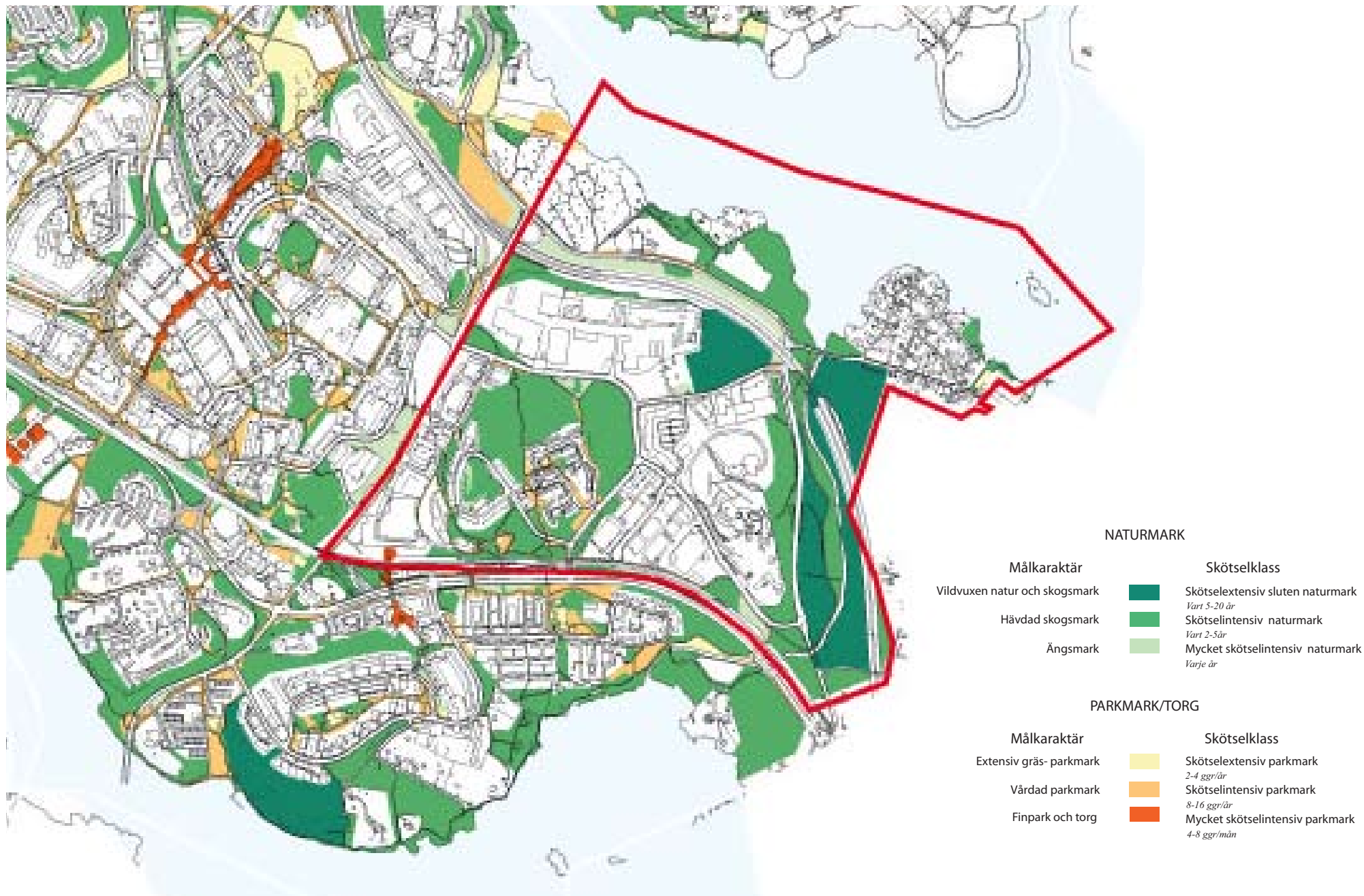
Del av lekplatsen Klippbacken med perennplanteringar.



Gångtunnel med bristande belysning vid Forsån.



Gångväg som leder in i Klockuddens campingstugeområde.



Framtida skötsel för Larsboda
Parkplan Farsta stadsdelsområde

Fagersjö

Fagersjö är belägen i stadsdelens västra del intill Magelungen. Huvuddelen av bebyggelsen ligger utmed sjön Magelungen och i stadsdelen bor drygt 2 500 personer.



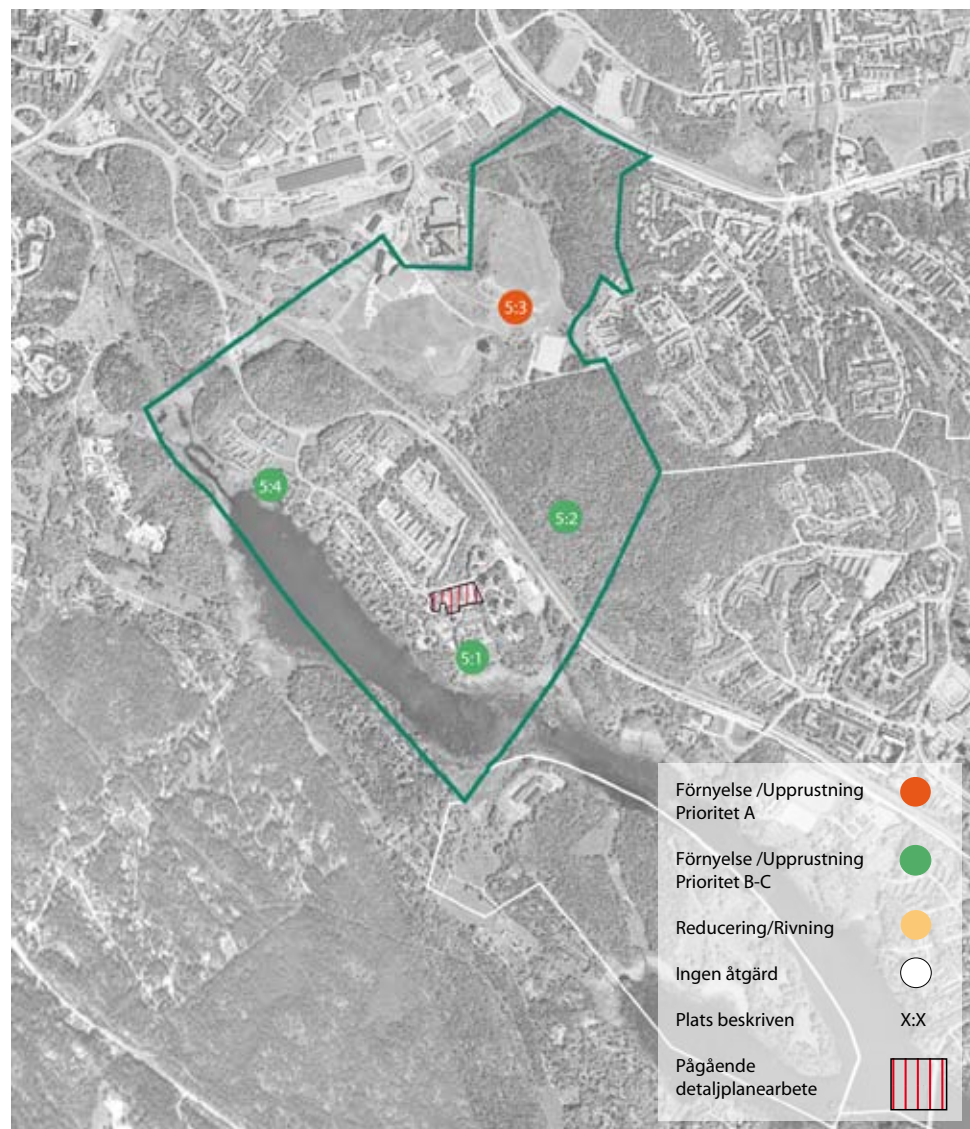
Fagersjö har fått sitt namn på grund av sitt läge vid Magelungens sjö. Alla gator är uppkallade efter fåglar. Stora delar av orten byggdes under 60-talet men den första bebyggelsestrukturen dök upp långt innan dess. I och med tillstånd 1899 för att tillåta utökande av järnvägen mellan Nynäshamn till Älvsjö station planerades ett villasamhälle i Fagersjö. Orten fick en egen tågstation och detta skapade bra förutsättningar för ny bebyggelse. Ett 50-tal villor uppfördes runt och norr om Fagersjö station. År 1963 revs den gamla stationen och idag stannar inga tåg i Fagersjö.

De rekreativa värdena återfinns främst i Fagersjöskogen, i strandstråket utmed Magelungen och vid de två kvartersparkerna Höjdkurvan och Fagersjö skolgård med parkleken Måsen. I stadsdelen ingår stora delar av Fagersjöskogen, vilket är ett av Stockholms största frilufts- och naturområden. Skogen nyttjas som strövmråde för 55000 boende och är av stort värde. Området innefattar även ett elljuspår för motion och promenader.

Högdalstoppen är en annan viktig plats i stadsdelen. Topparna är en av Stockholms högsta punkter med sina 102 meter över havet. För den som tar sig upp väntar en vacker utsikt över stora delar av södra Stockholm.

Det finns möjlighet att promenera utmed Magelungens strand och färdas in i Rågsved eller utefter vattnet i andra riktningen mot Farstanäset och Huddinge kommun. Utmed stranden ligger parkerna Höjdkurvan och Fagersjö skolgård. Två kvartersparker som båda har värden för promenader, lek och framförallt närheten till vattnet.

De största naturvärdena återfinns i Fagersjöskogen och utmed Magelungens strand. Fagersjöskogen består av sluten barrskog och ädellövskog i kuperad terräng och området ingår i den regionala Hanvedenkilen. Fagersjöskogen har flertalet varierade biotoper som granskog, fuktlövskog, ekskog, och blandskog och är största området med sluten grandominerad barrskog i Stockholms stad. Stranden har bland annat en hasselbiotop och är en viktig biologisk spridningsväg.



Åtgärdsplan för stadsdelen Fagersjö
Parkplan Farsta stadsdelsområde

Åtgärdsplan för Fagersjö

På denna sida beskrivs kortfattat de platser som identifierats i stadsdelen. Parkobjekten redovisas med föreslagna förändringar, prioritet av åtgärder och ansvarig för investeringen. På föregående sida är punkterna lokaliserade på en övergripande karta. Färgen på respektive punkt visar om platsen är i behov av en förnyelse, upprustning eller reducering/rivning. Där redovisas även områden med pågående detaljplanearbeten.



Fagersjö skolgård med parkleken Måsen.

5:1 Måsen parklek

Kvarterspark/parkkvarter 2,8 ha
Upprustning/förnyelse. Prioritet C.
Genomförs av SDF. Normal skötsel.
Lekplats och parkstråk som leder ner till vattnet. Platsen har värden som pulkabacke, parklek, bollek, lekplats, naturlek, skateboard, vattenkontakt, vattenlek och parklek. För de små barnen saknas lekutrustning. I skötselplanen har sittplatser/stråket närmast vattnet fått höjd skötselnivå då detta föreslås bli Fagersjös finpark.



Fagersjöskogen

5:2 Fagersjöskogen

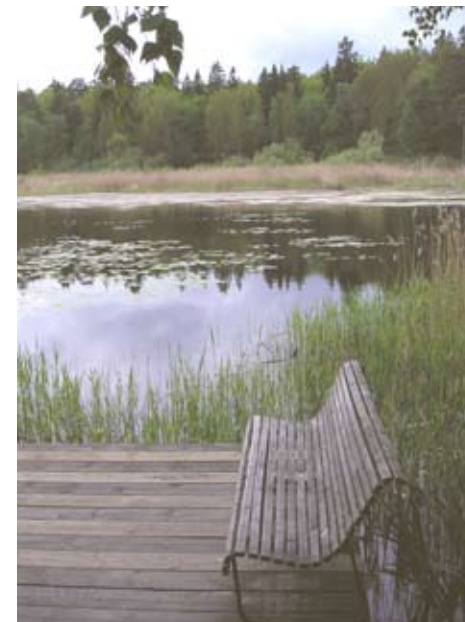
Natur friluftsområde/ skogsområde 92,1 ha
Upprustning/förnyelse. Prioritet C.
Genomförs av SDF. Extensiv skötsel.
Fagersjöskogen är mycket värdefull för stadsdelen och innehåller värden som löpträning, grön oas, naturlek, vild natur, promenader, ro och möjlighet till skogskänsla. Idag är entréerna till skogsområdet ottydliga och dessa skulle behövas förstärkas. Entréskyltar föreslås.

5:3 Högdalstopparna

Stadsdelspark/naturpark 41,3 ha
Upprustning/förnyelse. Prioritet A
Genomförs av Expl. Extensiv skötsel.
Värden som pulkabacke, bollspel, grön oas, lekplats, naturlek, landform, löpträning picknick m.fl.
Högdalstopparna har potential att bli ett rekreationscentrum. Topparna är en av de högsta belägna punkterna i Stockholm och från toppen går det att uppleva en hänförande utsikt. Det finns ett program framtaget för området vilket bör vidareutvecklas.



En av Högdalstopparna.



Sittplats vid Höjdkurvan intill Magelungen.

5:4 Höjdkurvan

Kvarterspark/naturkvarter 1,3 ha
Upprustning/förnyelse. Prioritet B
Genomförs av SDF och Expl.
Normal skötsel.
Fin plats nere vid stranden med brygga. Målpunkt i strandpromenad. Värden som grön oas, lekplats, naturlek, vild natur, picknick, promenader, ro, och vattenkontakt. En utveckling bör ske av strandpromenaden med inkluderande skyltprogram. Den ottydliga och gömda entrén borde göras mer tydlig. Lekplats är isolerad och sliten och bör rustas.

Problem och möjligheter

Området har tillgång till många olika slags naturvärden och parkkaraktärer men saknar en egen stadsdelspark. En av parktillgångarna är strandstråket som är beläget utmed Magelungen. För att förstärka stråket bör skyltning övervägas.

Fagersjöskogen är av högt värde för rekreationen och ekologin. Med otydliga entréer tappar den något av sitt värde. Därför föreslås det att det skapa en tydlig entré till skogsområdet.

Högdalstoppen är en stor tillgång i stadsdelen men som idag inte nyttjas till fullo. Det finns i dagsläget ett program för topparna och om detta genomförs kommer det innebära att parkupplevelsen förstärks i stadsdelen och hela stadsdelsområdet.

Skötsel

I Fagersjö stadsdel föreslås att skötseln höjs i parken ner mot Magelungens strand i anslutning till Fagersjö skolgård och parkleken Måsen.

Denna yta klassas som mycket skötselintensiv parkmark och tanken är att detta skall bli en finpark. De åtgärder som föreslås är mer tillsyn, skyltar, förtydligande av plats och karaktären av platsen.

Kvartersparkerna Höjdkurvan och parkleken Måsen är båda klassade som skötselintensiv parkmark. Parkleken Måsen använd av många och det medför att slitaget är högt. Parken måste skötas intensivt för att det ska gå att upprätthålla fina lektytor.

Höjdkurvan är en målpunkt i strandstråket och även en entré till stråket. Platsen bör skötas väl så att den förstärks som attraktiv besöksplats.



Del av parkleken Måsen vid Fagersjö skolgård.



Vacker sittplats vid Höjdkurvan och Magelungen.



Bild över Högdalstopparna.

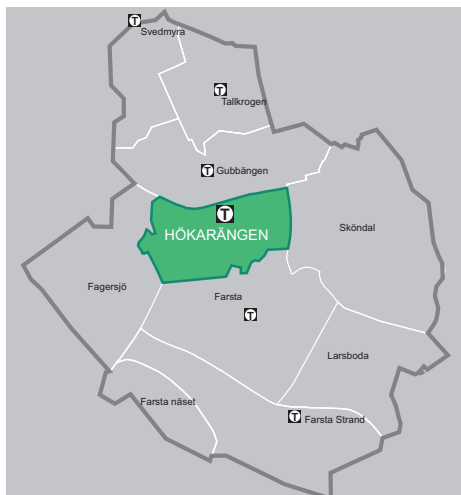
NATURMARK		
Målkarakter		Skötselklass
Vildvuxen natur och skogsmark		Skötselintensiv sluten naturmark <i>Vart 5-20 år</i>
Hävdad skogsmark		Skötselintensiv naturmark <i>Vart 2-5år</i>
Ängsmark		Mycket skötselintensiv naturmark <i>Varje år</i>
PARKMARK/TORG		
Målkarakter		Skötselklass
Extensiv gräs- parkmark		Skötselintensiv parkmark <i>2-4 ggr/år</i>
Värdad parkmark		Skötselintensiv parkmark <i>8-16 ggr/år</i>
Finpark och torg		Mycket skötselintensiv parkmark <i>4-8 ggr/mån</i>



Framtida skötsel för Fagersjö
Parkplan Farsta stadsdelsområde

Hökarängen

Hökarängen ligger placerat mitt i stadsdelsområdet och gränsar till Gubbängen, Sköndal, Farsta och Fagersjö.



Stadsdelen planerades i huvudsak efter en arkitektävling som anordnades 1940 till 1942. Huvuddelen av bebyggelsen är uppförd mellan 1945-55 och är tidstypiska i sin utformning med gles lamell- och punkthusbebyggelse. I stadsdelens utkant finns även en mindre trädgårdsstad och radhusområde.

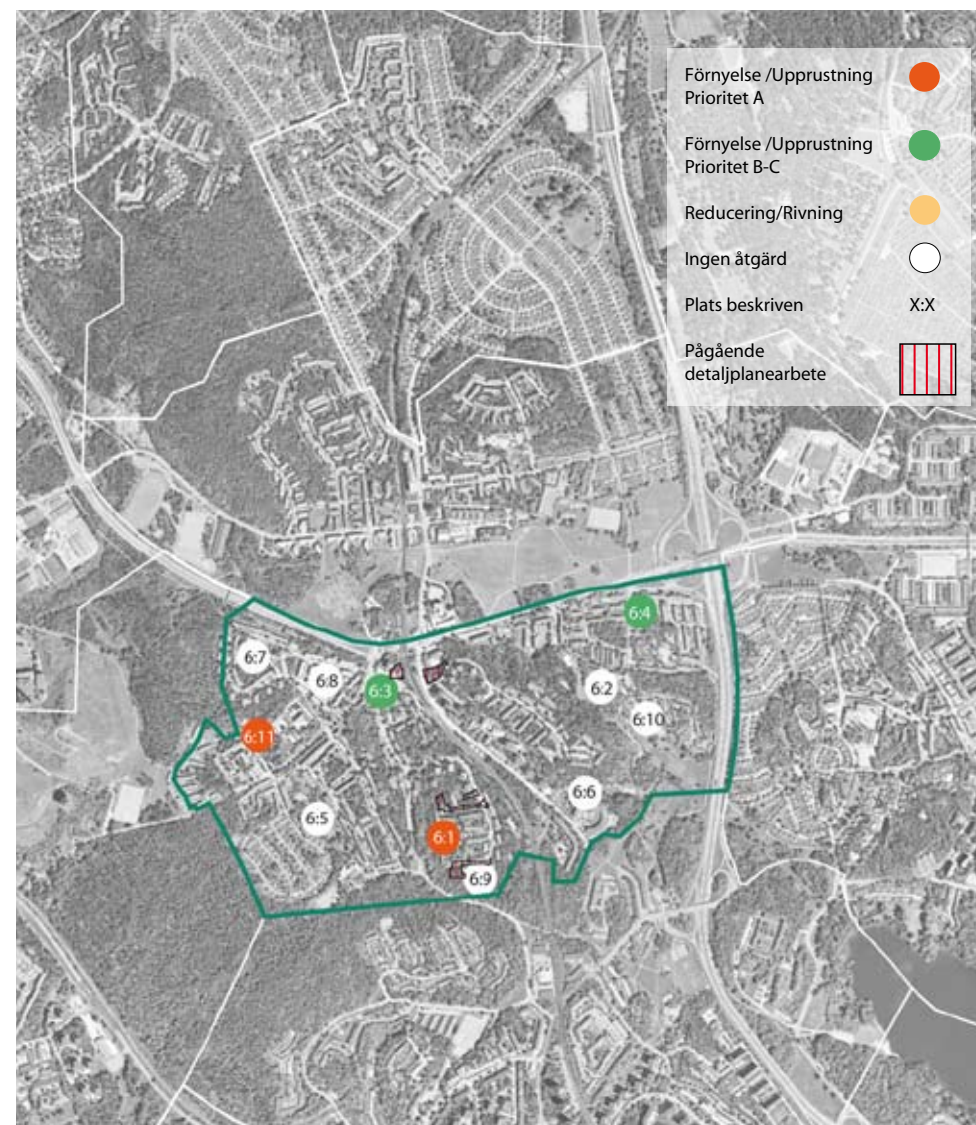
Hökarängens centrum kom att bli det första förortscentret i Sverige som byggdes kring ett gångstråk utan biltrafik och är därmed unikt. Det är även en värdefull kulturmiljö. Stadsdelen är tillsammans med Gubbängen Stockholms första tunnelbaneförstad och idag är den hem till ca 7900 invånare.

En stor del av den sparade naturmarken finns på sluttningar som är svårexploaterade, i dalgångar och på gammal jordbruksmark. Grönområdena är oftast placerade i dalstråk och bredvid bergspartier med gångvägar som är anpassade till terrängen. Det finns gott om gång- och cykelvägar i de gröna parkstråk som skiljer de olika bostadsområdena åt och utdragna parkområden korsar genom stadsdelen i nord-sydlig riktning.

De rekreativa värdena återfinns främst i de större parkerna som stadsdelsparken Dagen med parkleken Starrmyran och i kvartersparkerna Fagerlidsparken, Kryddboden och Blå Jungfrun. De återfinns även på torgen, som vid Hökarängens torg, Skönstaholmvägen och Kastanjetorget.

Fagerlidsparken är en viktig mötesplats för alla åldrar. I parken finns större gräsytor, bollplan och möjlighet att grilla. Under sommartid har parken tillgång till plaskdamm. Kryddboden är en handikappanpassad lekplats i gott skick med tillgång till skateboardramp och grillplats.

Från Kryddboden går det att röra sig i ett grönt parkstråk upp mot stadsdelsparken Dagen. Parken med parkleken Starrmyran har natur- och miljöprofil och här finns djurhållning av hästar, getter och höns. Hökarängen ligger i anslutning till Fagersjöskogen och alla de värden den besitter, (se Fagersjö för mer beskrivning).



Åtgärdsplan för stadsdelen Hökarängen
Parkplan Farsta stadsdelsområde

Åtgärdsplan för Hökarängen

På denna sida beskrivs kortfattat de platser som identifierats i stadsdelen. Parkobjekten redovisas med föreslagna förändringar, prioritet av åtgärder och ansvarig för investeringen. På föregående sida är punkterna lokaliserade på en övergripande karta. Färgen på respektive punkt visar om platsen är i behov av en förnyelse, upprustning eller reducering/rivning. Där redovisas även områden med pågående detaljplanearbeten.

6:1 Kryddhyllan

Friyta/ naturkvarter 0,1 ha
Upprustning/förnyelse. Prioritet A
Genomförs av Expl. Normal skötsel.
Värden som lekplats, grön oas och naturlek. Saknar närlekplats i området. En nyanläggning av lekplats föreslås.

6:2 Dagen, Starrmyran parklek

Stadsdelspark/landskapspark 9,4 ha
Ingen åtgärd föreslås då det redan finns ett program utformat för parken.
Genomförs av Expl. Normal skötsel.
Parklekoachparkstråk. Platsen har värden som pulkabacke, bollek, djurhållning, lekplats, naturlek, promenader, ridning och ro. En upprustning är planerad på Starrmyrans parklek och ett gestaltungsprogram är framtaget.

6:3 Hökarängens Torg

Friyta/parkorg 0,4 ha
Upprustning/förnyelse. Prioritet C
Genomförs av Expl. Intensiv skötsel.
Hökarängstorget var unik i sin utformning redan då det byggdes och blev Sveriges första bilfria gågata. Idag finns planer på att utöka den livsmedelsaffär som ligger i anslutning till torget. Platsen har värdet av folkliv/mötesplats och borde skötas som fintorg.



Hökarängstorget.

6:4 Kastanjetorget

Friyta/prydnadspark 0,5 ha
Upprustning/förnyelse. Prioritet B
Genomförs av TK/SDF. Intensiv skötsel.
Mycket fint och charmigt torg som innehar värden av folkliv/mötesplats.
Föreslår att buskplanteringar förnyas och att ett belysningsprogram skapas för platsen, för att framhäva dess speciella identitet och karaktär.



Kastanjetorget

6:5 Fagerlidsparken

Kvarterspark/parkkvarter 2,3 ha
Ingen åtgärd föreslås då det redan finns ett program utformat för parken.
Genomförs av Expl. Normal skötsel.
Värden som, grön oas, lekplats, naturlek, parklek, picknick ro, vattenlek.

6:6 Kryddboden

Kvarterspark/parkkvarter 4,7 ha
Ingen åtgärd föreslås.
Normal skötsel.
Kryddboden är en lekplats som nyligen upprustats och har värden som grön oas, lekplats och naturlek.

6:7 Lekplats Hauptvägen 35

Friyta < 0,5 ha
Ingen åtgärd föreslås.
Värden av grön oas och lekplats.

6:8 Lekplats Hauptvägen 5

Friyta < 0,5 ha
Ingen åtgärd föreslås.
Värden av grön oas och lekplats.

6:9 Blå Jungfrun

Kvarterspark/naturstråk 3,3 ha
Ingen åtgärd föreslås.
Extensiv skötsel.
Trevligt promenadstråk genom skogen. På platsen finns värden som bollek, grön oas, naturlek, promenader och ro.

6:10 Skönstaholmsvägen

Friyta/prydnadspark 0,5 ha
Ingen åtgärd föreslås då det redan finns ett program utformat för hur parken skall förnyas. Genomförs av Expl. Normal skötsel.
Unikt och idylliskt litet torg med tillhörande damm. Platsen har värden av blomprakt, ro och sitta i solen,

6:11 Stadsbudsvägen

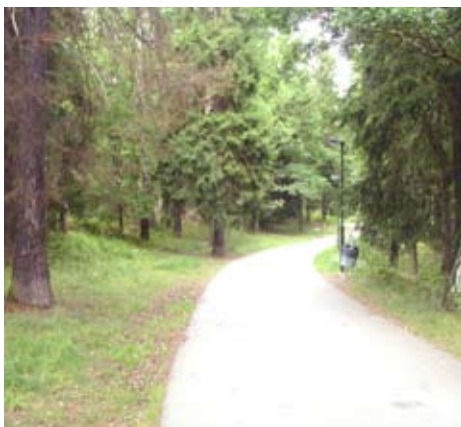
Friyta/naturpark < 0,5 ha
Upprustning/förnyelse Prioritet A
Genomförs av SDF. Normal skötsel.
Plats som saknar riktig lekplats. Platsen har värden som lekplats, naturlek och grön oas.

Problem och möjligheter

Den kuperade terrängen och de sparade naturområdena är en stor kvalité men gör även stadsdelen svår att orientera sig i. Det finns gott om parkstråk och parker men det är otydligt hur de hänger ihop. Med skyltprogram är det möjligt att förtydliga dessa samband. Bättre anvisningar om avstånd till olika platser och riktningar skulle höja värdet ytterligare på de existerande stråken.

Vissa områden saknar tillgång till lekplats. En sådan plats är Stadsbudsvägen. Här finns några gungor men annars ingen lekutrustning. Ny plats och utökande av lekplats föreslås.

Kryddhyllan är en liknande plats där det saknas närlekplats men som har utrymme för ny lekplats. Här har en gammal lekplats varit placerad och det finns idag äldre murar kvar. Omgestaltning av platsen föreslås.



Parkstråk i området Blå Jungfrun.

Skötsel

Skötseln föreslås som skötselintensiv parkmark i kvartersparkerna Kryddboden och Fagerlidsparken. Båda parkerna är värdefulla för parkstrukturen och används mycket. Även i stadsdelsparken Dagen föreslås skötselintensiv parkmark.

Mycket skötselintensiv parkmark föreslås på och runt Hökarängens torg, på Skönstaholmsvägens lilla finpark och Kastanjetorget.

Alla redovisade torgen och finparkerna är viktiga noder och ger karaktär till hela stadsdelen. Det är därför viktigt att skötseln upprätthåller en hög nivå vid dessa platser.



Skönstaholmsvägen en riktig pärla i stadsdelen.



Nulägesituation vid lekplatsen Kryddhyllan. Området bör omgestaltas så att platsen tas till vara och nyttjas bättre.



Lekplats i anslutning till Stadsbudsvägen. Här finns behovet av en mer utvecklad lekplats.



Framtida skötsel för Hökarängen
Parkplan Farsta stadsdelsområde

Gubbängen

Gubbängen ligger mellan Hökarängen, Fagersjö och Sköndal i söder och Tallkrogen, Svedmyra i norr.



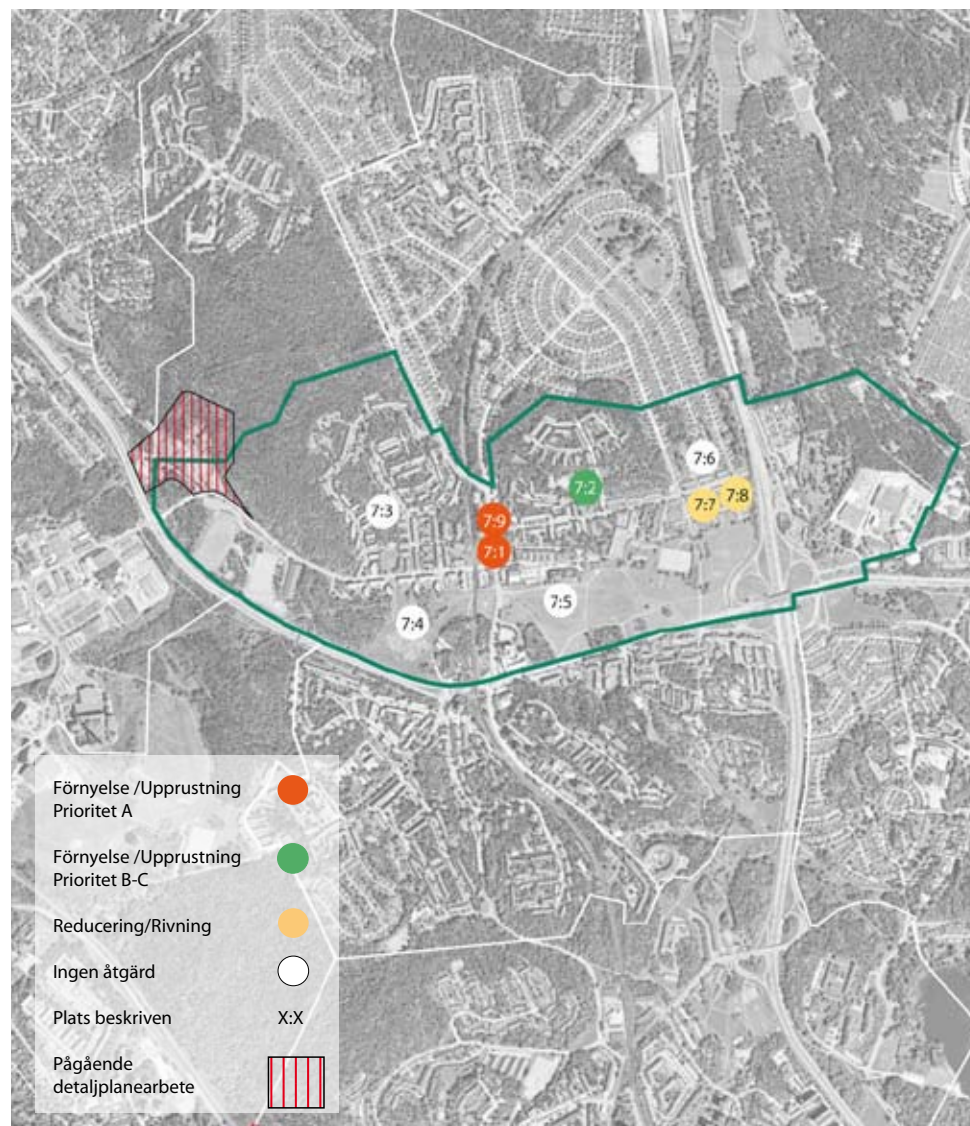
Enligt sägnen har Gubbängen fått sitt namn från tre gubbarna som skötte Gubbängens gård i början av 1600-talet. Det var då ett torp inom Erstas ägor och låg ungefär där den befintliga Gubbängsskolan är placerad idag. Stora delar av bebyggelsen är uppförd under 1940-50 talet.

År 1940 utlystes en tävling för hur Gubbängen och Hökarängen skulle utföras. I och med klartecken för att dra ut tunnelbanan till Hökarängen i början av 1940-talet planerades och byggdes båda stadsdelarna.

Det var inte mycket från det vinnande tävlingsförslaget som slutligen genomfördes. Det fanns i förslaget en idé om att låta ett stort fält dela stadsdelarna åt, de realiserades och fältet är idag ytterst använt och uppskattat. Gubbängsfältet brukas både för större och mindre sportturneringar och andra evenemang och sköts av idrottsförvaltningen. Idag har stadsdelen 4700 invånare.

Stadsdelen uppfördes till stor del efter rådande smalhusideal med gles lamell- och punkthusbebyggelse. Byggnaderna placerades nära naturen och gavs öppna kvarter i tre- fyra våningar. Lägenheterna ritades med genomgående planlösning och i bottenvåningarna placerades lokaler för butiker och andra verksamheter. Mellan bostäderna sparades naturområden och detta skapade en god tillgång till grönytor.

De rekreativa värdena återfinns främst på Gubbängens torg med möjligheter att uppleva folkliv och besöka uteserveringar, i stadsdelsparkerna Gubbängsparken med parklek och Gubbängsfältet med evenemang och sportaktiviteter. De mindre kvartersparkerna är viktiga för närrekreationen. Några exempel på detta är Gradhjvlen med lekplats och bollplan, lekplatsen vid Varpavägen med tillhörande naturstråk och Flackångens naturområde intill Gubbängens koloniområde.



Åtgärdsplan för stadsdelen Gubbängen
Parkplan Farsta stadsdelsområde

Åtgärdsplan för Gubbängen

På denna sida beskrivs kortfattat de platser som identifierats i stadsdelen. Parkobjekten redovisas med föreslagna förändringar, prioritet av åtgärder och ansvarig för investeringen. På föregående sida är punkterna lokaliserade på en övergripande karta. Färgen på respektive punkt visar om platsen är i behov av en förnyelse, upprustning eller reducering/rivning. Där redovisas även områden med pågående detaljplanearbeten.

7:1 Gubbängens torg

Friyta/ parktorg 0,15 ha
Upprustning/förnyelse Prioritet A
Genomförs av TK/SDF. Intensiv skötsel.
Värden av folkliv och mötesplats.
Bör uppraderas i skötsel så att det sköts som en finpark/torg. Karaktären på platsen bör framhävas tydligare med fler åtgärder.

7:2 Gubbängsparken med parklek

Stadsdelspark/landskapspark 11,7 ha
Upprustning/förnyelse. Prioritet B
Genomförs av SDF. Normal skötsel.
Parklek och parkstråk. Platsen har värden som bollek, grön oas, lekplats, naturlek, parklek och ro. Parken behöver viss upprustning. Bodar är slitna och en del lekutrustning bör tillkomma.

7:3 Gradhyvlen

Kvarterspark/naturstråk 3,6 ha
Ingen åtgärd föreslås. Normal skötsel.
Lekplats och park med värden av lekplats, bollek, grön oas, naturlek och ro.

7:4 Flacktången

Kvarterspark/naturstråk 4,1 ha
Ingen åtgärd föreslås.
Extensiv skötsel.
Stråket används framförallt för promenader och inga större insatser behöver ske. Det är ändå viktigt att nämna stråket som en betydelsefull länk mellan Fagersjöskogen och Majroskogen.



Parkleken Gubbängsparken.



Gubbängsfältet.

7:5 Gubbängsfältet

Stadsdelspark/gärde 24,4 ha
Ingen åtgärd föreslås. Normal skötsel.
Värden som bollek, bollspel, evenemang, grön oas, naturlek, picknick, promenader, ro och utsikt. En av stadsdelens två stadsdelsparker. Parken utnyttjas främst för större evenemang och sportaktiviteter.

7:6 Lekplats Varpavägen

Kvarterspark/parkkvarter 4,7 ha
Ingen åtgärd föreslås. Normal skötsel.
Värde av lekplats, naturlek och grön oas. Platsen behåller sin nuvarande funktion och skötsel.

7:7 Lekplats Gubbängsvägen 1

Friyta <0,5 ha
Reducering föreslås. Prioritet A
Genomförs av SDF. Gör till kvartersmark.
Värden av grön oas och lekplats.

7:8 Plats Gubbängsvägen 2

Friyta <0,5 ha
Reducering föreslås. Prioritet A
Genomförs av SDF. Gör till kvartersmark.
Värden av grön oas.

7:9 Fickpark Gubbängens Centrum

Friyta/parktorg <0,5 ha
Upprustning/förnyelse Prioritet A.
Genomförs av SDF. Intensiv skötsel.
Liten park i centrala delen av Gubbängen. Upplevs idag som otillgänglig. Här föreslås att buskplanteringar minskas eller reduceras bort helt och platsen öppnas mot fasader. Värden av grön oas och ro.



Fickpark i Gubbängens centrum.

Problem och möjligheter

De brister som lokaliserats i Gubbängen är främst i den lilla parken mitt emot Gubbängens torg och på torget. Gubbängens Torg är ett fint torg som har både uteservering och sittplatser i en idyllisk 50-tals miljö. Det bör däremot undersökas om det går att förstärka karaktären ytterligare. Parken som ligger i anslutning till torget upplevs bakvänd och riktar sig både bort från torget och husfasaderna. Platsen behöver få en starkare länk till torget och tydligare karaktär.

I Gubbängsparken som är en stor tillgång i stadsdelen ligger Gubbängens parklek. Parken är i behov av upprustning där lekytor och utrustning förnyas. Platsen är välanvänd och slitaget på ytorna är stort. De två små parkerna som sköts av SDF utmed Gubbängsvägen anses vara lite använda av de boende och en annan lösning för dessa områden bör övervägas.



Parkyta vid Gubbängsvägen.

Skötsel

Skötseln intensifieras till mycket skötselintensiv parkmark på och runt Gubbängens Torg.

Torget är en viktig mötesplats och starkt karaktärsgivande till stadsdelen. Därför är det viktigt att platsen sköts intensivt så att den ger ett gott intryck för hela området.

Gubbängens parklek bör skötas som skötselintensiv parkmark. Här är trycket hårt från flertalet lekande barn och området behöver skötas intensivt för att klara av slitaget.



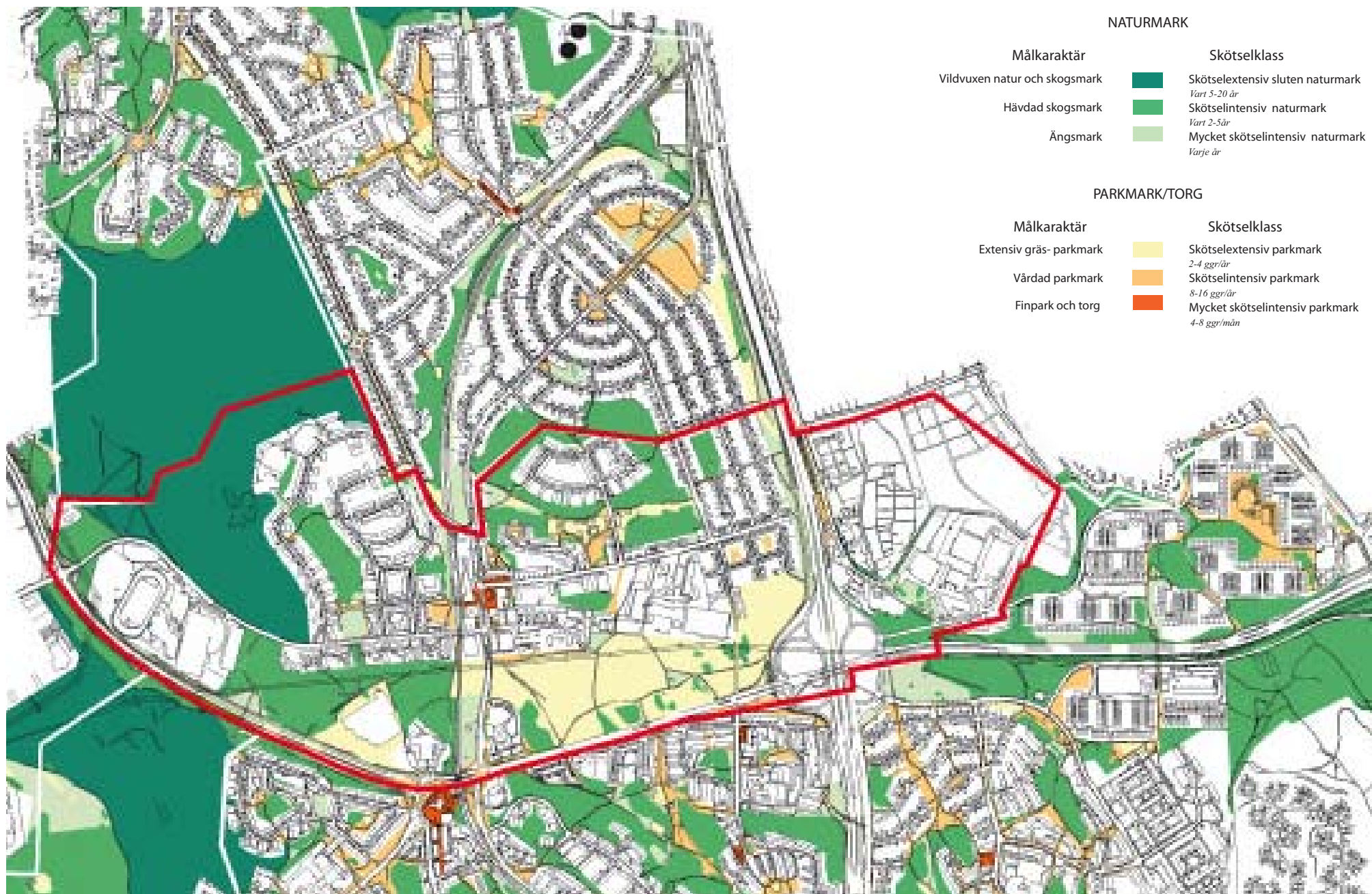
Fickpark i Gubbängens centrum.



Utformningen och karaktären på Gubbängens Torg.



Över Gubbängsparken.



Framtida skötsel för Gubbängen
Parkplan Farsta stadsdelsområde

Sköndal

Stadsdelen befinner sig i stadsdelsområdets östra del och gränsar mot bland annat Skarpnäck, Flatens naturreservat och i söder mot sjön Drevviken.

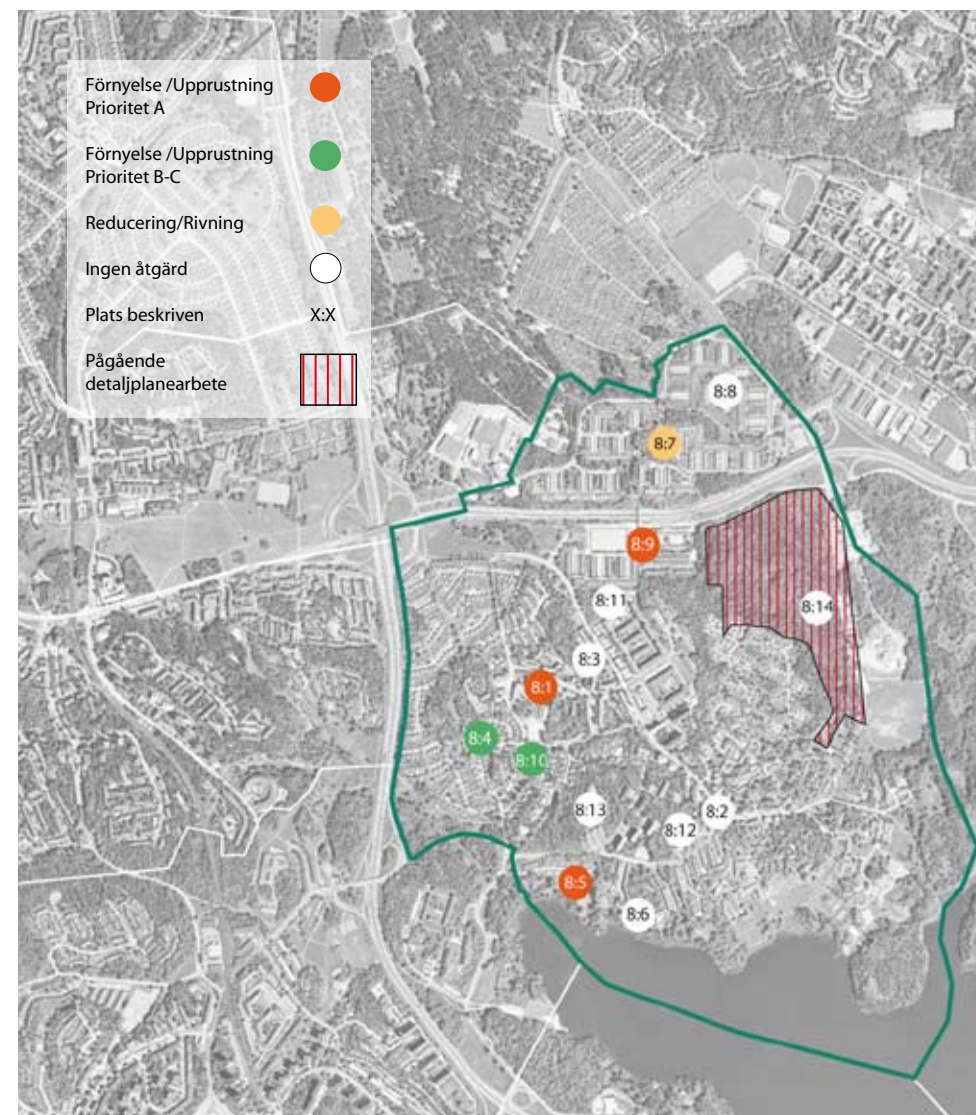


Stadsdelen planerades och byggdes till stora delar mellan årtiondena 1940-60. Bebyggelsen är blandad och har inslag av småstugeområden, radhus och flerfamiljshus. Den äldsta bevarade bebyggelsen är belägen vid Drevvikens strand och är huvudbyggnaderna till de tre gårdarna Stora Sköndal, Skönstavik och Sköndalsbro. Stora Sköndal tillhör Svenska diakonissällskapet. Gården köptes år 1904 av stiftelsen och marken har därefter exploaterats och byggts ut under flera omgångar. Området är en värdefull kulturmiljö med de gamla gårdarna och omgivande landskap.

Den första planen för stadsdelen fastställdes 1947 och infattade småstugeområdet väster om Perstorpsvägen. I området togs ett större skogsområde tillvara som kom att bli Eklunds hage. I närheten anlades även ett litet centrum med tillgång till butiker. Invånarantalet i Sköndal är idag lite över 7000.

Terrängen är stundtals starkt kuperad med berg i dagen och bebyggelsen har fått anpassa sig till de rådande naturförhållandena. Detta tillsammans med läget utmed Drevviken har medfört att Sköndal har god tillgång på park- och grönområden. Villiområdena är uppbrutna av parkstråk som skapar bilfria gång- och cykelvägar.

Kornbrödet och Gråhunden är några av de större stadsdelsparkerna. Dessa ligger mellan mer omfattande bebyggelseenklaaver och verkar som promenad- och strövområden med tillgång till lek. Vörten, Syltbrödet och Eklunds Hage är alla kvartersparker och är målpunkter för promenader och lekplatser. Utmed Drevviken finns en promenadväg som fortsätter in i Skarpnäck och Orhems koloniträdgårdsområde. Strandstråket har även ett eget arboretum med uppskyltade träd. Vid vattnet finns en brygga och hela parken runt området används flitigt under sommarmånaderna. Naturvärdena återfinns främst vid Drevvikens strand samt i de sparade naturområdena mellan bebyggelsen.



Åtgärdsplan för stadsdelen Sköndal
Parkplan Farsta stadsdelsområde

Åtgärdsplan för Sköndal

På denna sida beskrivs kortfattat de platser som identifierats i stadsdelen. Parkobjekten redovisas med föreslagna förändringar, prioritet av åtgärder och ansvarig för investeringen. På föregående sida är punkterna lokaliserade på en övergripande karta. Färgen på respektive punkt visar om platsen är i behov av en förnyelse, upprustning eller reducering/rivning. Där redovisas även områden med pågående detaljplanearbeten.



Skulpturparken

8:1 Spritstorget

Friyta/ parktorg <0,5 ha
Upprustning/förnyelse. Prioritet A
Genomförs av TK/SDF. Intensiv skötsel.
Har värden av folkliv och uteserveringar.
Föreslår att ett gestaltungsprogram arbetas fram för platsen. Torget bör utvecklas till ett grönt parktorg.

8:2 Skulpturparken

Friyta/ prydnadspark <0,5 ha
Ingen åtgärd föreslås. Normal skötsel
Platsen har värden som grön oas och möjlighet till upplevelse av ro.

8:3 Vörten

Kvarterspark/naturkvarter 1,4 ha
Ingen åtgärd föreslås. Normal skötsel.
Värden som grön oas, lekplats, naturlek, ro, och vatten. Nyligen upprustad av Expl.

8:4 Eklunds Hage

Kvarterspark/parkkvarter 3,6 ha
Upprustning/förnyelse. Prioritet B
Sköts av SDF. Normal skötsel.
Värden som grön oas, lekplats, naturlek, ro, picknick och parklek. Saknar utrustning för äldre barn.

8:5 Sköndalsbro

Friyta/ parkkvarter <0,5 ha
Upprustning/förnyelse. Prioritet A
Genomförs av SDF. Normal skötsel.
Värden som grön oas, lekplats, naturlek, promenader och ro. Omgestalta med gräsytor samt flytta sittplatser.

8:6 Talludden

Stadsdelspark/naturstråk 27,4 ha
Ingen åtgärd föreslås.
Normal skötsel.
Värde av grön oas, landform, naturlek, picknick, promenader, ro, utsikt, och vattenkontakt.

8:7 Boxergränd, lekplats

Friyta, parkkvarter <0,5 ha
Reducering/rivning. Prioritet A
Genomförs av SDF. Extensiv skötsel.
Värden av grön oas naturlek och lekplats.
Finns lekplats i närområdet som är nygestaltad. Platsen anses därför kunna reduceras/rivas.

8:8 Gråhunden med lekplats Skallet

Stadsdelspark/naturpark 5,1 ha
Ingen åtgärd föreslås.
Normal skötsel
Värden av grön oas, lekplats, naturlek, bollek och ro.
Nyligen omgestaltad lekplats.

8:9 Sandåkra BP

Kvarterspark/ parkkvarter 1,6 ha
Upprustning/förnyelse. Prioritet A
Genomförs av SDF. Normal skötsel.
Passage och entré i dåligt skick. Omgestaltas.

8:10 Park med lekplats

Friyta/parkkvarter < 0,5 ha
Upprustning/förnyelse. Prioritet C
Genomförs av SDF. Normal skötsel.
Värden av grön oas, lekplats, naturlek, och ro. Eftersatt lekplats/fickpark. Mer planteringar.

8:11 Syltbrödet lekplats Semlan

Kvarterspark/parkkvarter 1,1 ha
Ingen åtgärd föreslås.
Normal skötsel.
Värden med pulkabacke, grön oas, lekplats, naturlek och ro.
Fin lekplats som nyligen har upprustats.

8:12 Fastlagen

Kvarterspark/naturstråk 2,7 ha
Ingen åtgärd föreslås.
Normal skötsel.
Värden av bollek, grön oas, lekplats, naturlek och ro.

8:13 Kornbrödet

Stadsdelspark/ naturpark 5,6 ha
Ingen åtgärd föreslås.
Extensiv skötsel.
Värden av grön oas, bollplan, naturlek, vild natur och ro.

8:14 Sköndalskogen

Stadsdelspark/ naturpark 23,8 ha
Inga åtgärder föreslås.
Extensiv skötsel.
Värden av grön oas, naturlek, vild natur, promenader och ro. Området ägs delvis av staden men huvudparten ligger på stiftelsen Stora Sköndals ägor. Planarbete pågår i området och nyanläggning av park- och lektyr planeras i samband med exploateringen.

Problem och möjligheter

En stor del parkbristerna i stadsdelen består av platser som förlorat sin ursprungliga funktion och nu upplevs ödsliga och outnyttjade. Sköndalsbro är ett exempel på en sådan plats. Platsen består av en äldre lekplats med anslutande sittplatser. Det finns idag sittplatser vid vattnet och gångstråket. Därför föreslås att reducera platsen. Grusbeläggningen kan bytas ut mot gräsytor och lekplatsen förenklas. En annan plats är Spritstorget som uppfattas allt för öppet och ödsligt i sin karaktär. Torget föreslås att omgestaltas till ett grönt parktorg. Med den utformningen skulle fler värden tillföras till platsen. Entrén till Sköndal vid Sandåkra BP är ett område som tar ner intrycket av stadsdelen. En otydlig och allt för stökig plats som är i behov av översyn. Området är en viktig entré som bör få mer omtanke för att ge en mer rättvis bild av stadsdelen.



Plats vid Sköndalsbro. Här föreslås en viss reduktion av lekplatsen och förflyttning av sittplatser.

Skötsel

Kvartersparkerna är viktiga målpunkter och bör skötas som intensiv parkmark. Spritstorget har potential att bli stadsdelens fintorg/park. Denna höjs därför i skötselklass till mycket intensiv mark. Med en omgestaltning av torget skulle platsen kunna lyftas och bli en mötesplats.

Alla småparker bör skötas och eftersträva samma fina karaktär som kvartersparken Vörten. Parken omgestaltades nyligen och är fin i både utformning och underhåll.

Parkstråken som gör det möjligt att förflytta sig trafikfritt genom området sköts som skötselintensiv parkmark eller skötselintensiv öppen naturmark. Gräset bör klippas intensivt i och runt anslutningarna till parkstråken för att förtydliga deras lägen och skapa en trygg och ordnad miljö.



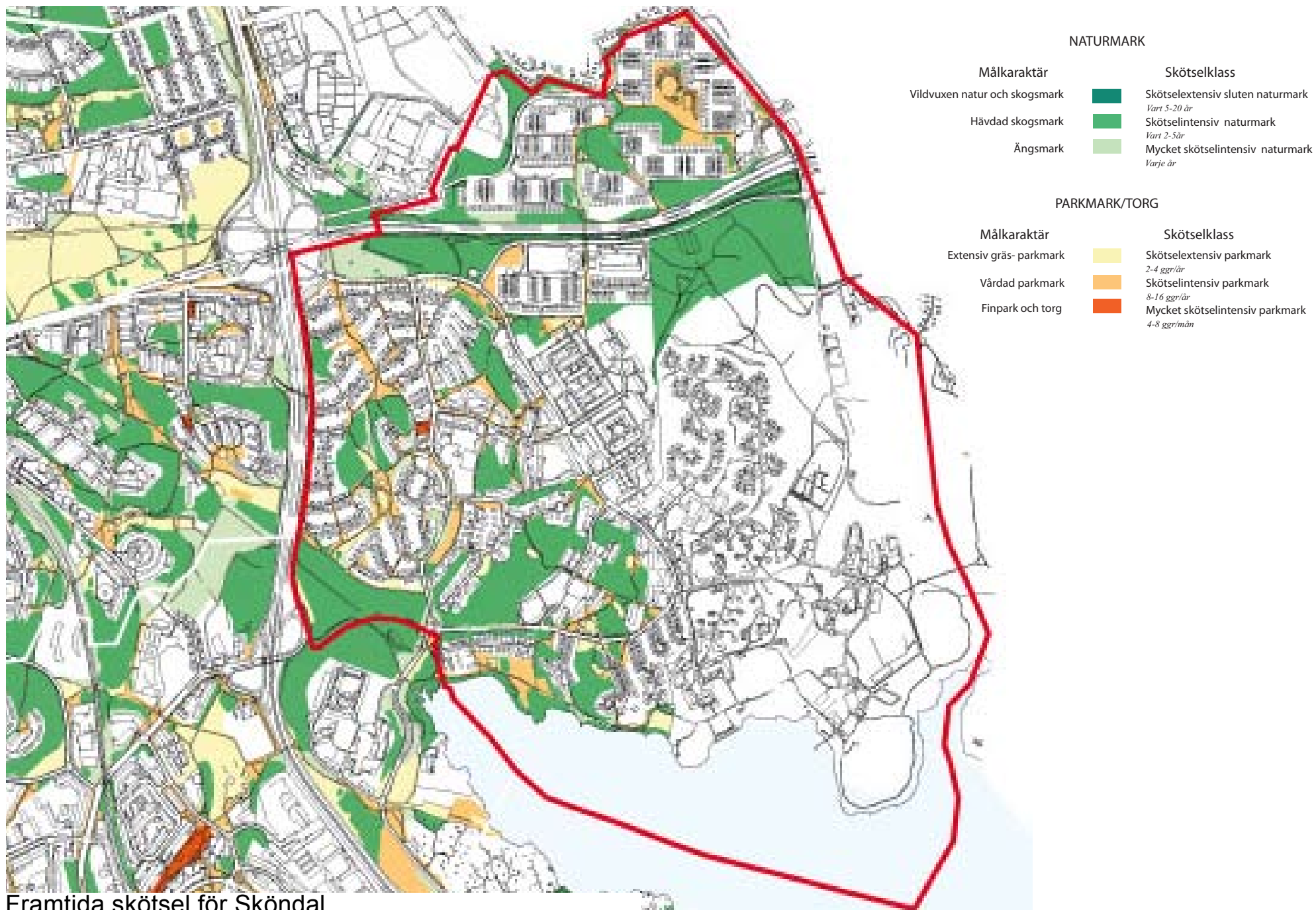
Eklunds hage.



Spritstorget. Här föreslås en omgestaltning av platsen som nytt grönt parktorg.



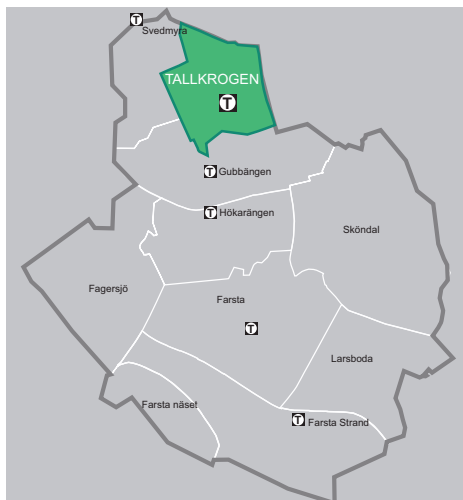
Lekplatsen Vörten.



Framtida skötsel för Sköndal
Parkplan Farsta stadsdelsområde

Tallkrogen

Stadsdelen ligger sig i områdets nordliga del och gränsar till Svedmyra, Gubbängen och Gamla Enskede.



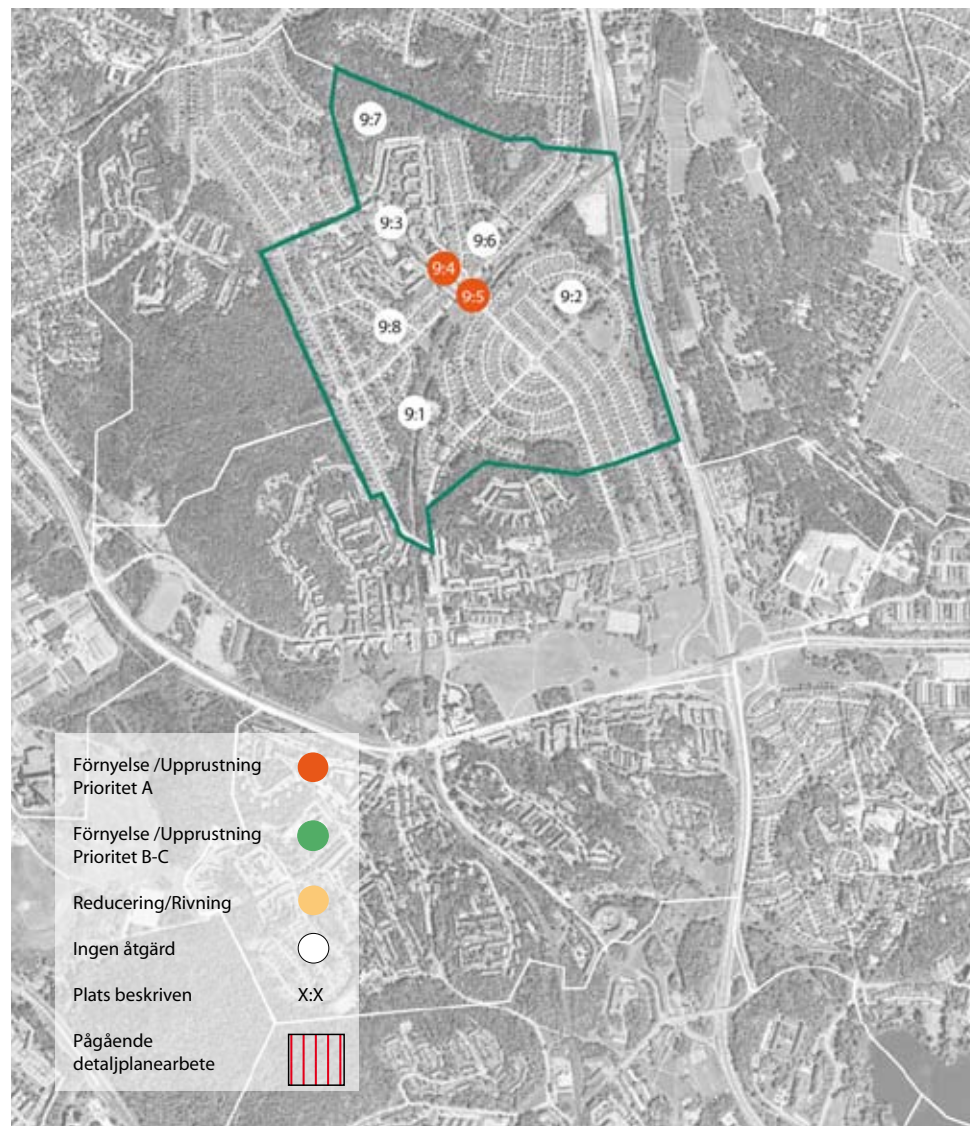
Hela området tillhörde ursprungligen Östberga gård med torpet Mossen. I början av 1900-talet köptes gården upp av Stockholm Stad. Gården revs i ett senare skede men torpet Mossen bevarades och är kvar än idag. Under 1920-30 talet växte Tallkrogen fram med sin karaktäristiska småstugebebyggelse i trädgårdsstadsanda. Planen för Tallkrogen var att utveckla ett egenhemsområde med både park och idrottsplats. Det var ett lyckat projekt och stadsdelen blev söderorts största egenhemsområde med upp mot 1000 småstugor.

Mest känd är Tallkrogen för den mycket originella planformen där gatorna är utlagda likt löparbanor runt en idrottsarena. Stadsdelens centrum Tallkrogsplan invigdes 1943, då med flertalet småaffärer som i dagsläget är reducerade till antalet. Torget är idag en värdefull kulturmiljö med sin unika utformning enligt Stockholms parkprogram.

År 1950 öppnas tunnebanelinjen Slussen-Hökarängen vilket gjorde att stadsdelen fick en egen tunnelbanestation. Det medförde goda kommunikationer och placerade hela stadsdelen inom en radie av 750 m från tunnelbanan. I dagsläget bor ca 3900 personer i Tallkrogen.

Parksystemet är uppbyggt kring den lilla parken i kvarteret och de kvartersnära parkerna länkas samman av gröna gångstråk. Det tillsammans med det naturanpassade byggandet gör att stadsdelen uppfattas som mycket grön. Den småskaliga bebyggelsen medför att gatorna upplevs som promenad- och cykelvänliga.

De rekreativa värdena återfinns främst i kvartersparkerna Olympiaplan, Mjödets eller Svampboken där det finns tillgång till både lek, stora gräsytor för picknick och möjligheten att promenera i lugn och ro. Inom stadsdelen ingår delar av Gubbängsparken, Svedmyraskogen och flera gröna stråk. De tillsammans med Tallkrogens bollplan gör stadsdelen relativt rik på rekreativa tillgångar även om den saknar en större stadsdelspark.



Åtgärdsplan för stadsdelen Tallkrogen
Parkplan Farsta stadsdelsområde

Åtgärdsplan för Tallkrogen

På denna sida beskrivs kortfattat de platser som identifierats i stadsdelen. Parkobjekten redovisas med föreslagna förändringar, prioritet av åtgärder och ansvarig för investeringen. På föregående sida är punkterna lokaliserade på en övergripande karta. Färgen på respektive punkt visar om platsen är i behov av en förnyelse, upprustning eller reducering/rivning. Där redovisas även områden med pågående detaljplanearbeten.

9:1 Aikan

Kvarterspark/naturstråk 2,9 ha
Ingen åtgärd föreslås. Normal skötsel.
Platsen har värden som bollek, grön oas, naturlek, vild natur och ro. Här föreslås att skötselnivån bibehålls på samma nivå som i dagsläget.

9:2 Olympia plan

Kvarterspark/parkkvarter 4,5 ha
Ingen åtgärd föreslås då det redan finns ett program utformat för parken.
Genomförs av SDF. Normal skötsel.
Värden som bollek, grön oas, picknick och ro.

9:3 Mjödets och Odlarängen

Kvarterspark/parkstråk 2,8 ha
Ingen åtgärd föreslås. Normal skötsel.
Värden som lekplats, bollek, grön oas, parklek, picknick och ro. Odlarängen parklek rustades och invigdes 2007 och är i fint skick, därför föreslås inga förändringar.

9:4 Tallkrogsplan

Friyta/prydnadspark <0,5 ha
Upprustning/förnyelse. Prioritet A
Genomförs av TK/SDF. Intensiv skötsel.
Värden som folkliv, blomprakt, grön oas, och med möjlighet att sitta i solen.
Här föreslås att platsen utvecklas till ett skötselintensivt finpark/torg och att ett gestaltungsprogram framställs.



Tallkrogsplan.

9:5 Tallkrogen Tunnelbanestation

Friyta/parkkvarter <0,5 ha
Upprustning/förnyelse. Prioritet A
Genomförs av TK. Intensiv skötsel.
Platsen har värden av folkliv.
En av entréerna till stadsdelen som bör skötas intensivt för att ge ett bra intryck till stadsdelen. Förslag att flytta källsorteringen till annat läge.



Tallkrogsplan, kiosk i anslutning till tunnelbanan.

9:6 Svampboken

Kvarterspark/parkkvarter 1 ha
Ingen åtgärd föreslås. Normal skötsel.
Värde av grön oas, lekplats, naturlek och ro.



Lekplats i Svampboken.

9:7 Södra Svedmyraskogen

Natur friluftsområde 15,2 ha
Ingen åtgärd föreslås.
Värden av pulkabacke, grön oas, naturlek, vild natur, skogskänsla, promenader och ro.

9:8 Arbottnavägen

Friyta/ naturstråk <0,5 ha
Ingen åtgärd föreslås.
Värden av grön oas och promenader.
Inga åtgärder föreslås förutom att skötselklass förändras till skötselintensiv naturmark.

Problem och möjligheter

Flertalet av stadsdelens parkobjekt har nyligen omdanats och det finns planer på ytterligare upprustningar. Några exempel på projekt som nyligen genomförts eller planeras är parkleken Odlarängen som invigdes våren 2007 upprustad och omgestaltad. Olympiaplan är ett exempel på en plats som planeras att upprustas. Det finns ett utformat program för parken.

Även om flertalet insatser gjorts finns det fortfarande vissa brister i parkmiljön. En tydlig sådan är Tallkrogsplan och Tallkrogens tunnelbana. Enligt parkprogrammet är Tallkrogsplan är en värdefull kulturmiljö och det har ett ytterst centralt läge i stadsdelen. Med en omgestaltning skulle hela den idylliska lilla parken kunna framhävas och återfå sin ursprungliga status. Tallkrogens tunnelbanestation är i likvärdig situation. De proppat formklippta lindarna behöver förstärkas med ytterligare gestaltning både på och i anslutning till platsen.



Odlarängen parklek.

Skötsel

Mycket skötselintensiv parkmark föreslås på och runt Tallkrogsplan och Tallkrogens tunnelbanestation. Platserna är viktiga noder i stadsdelen och är ofta det första intrycket för flertalet besökare. Det är därför viktigt att ytorna hålls välskötta, klotterfria och välordnade.

Kvartersparkerna Mjödets, Olympiaplan och de öppna delarna av Svampboken bör skötas som skötselintensiv parkmark. Dessa platser används av ett stort antal invånare som närlekplatser, parkstråk och naturområden. De är alla viktiga mötesplatser och stråk med åtskilliga rekreativa värden.



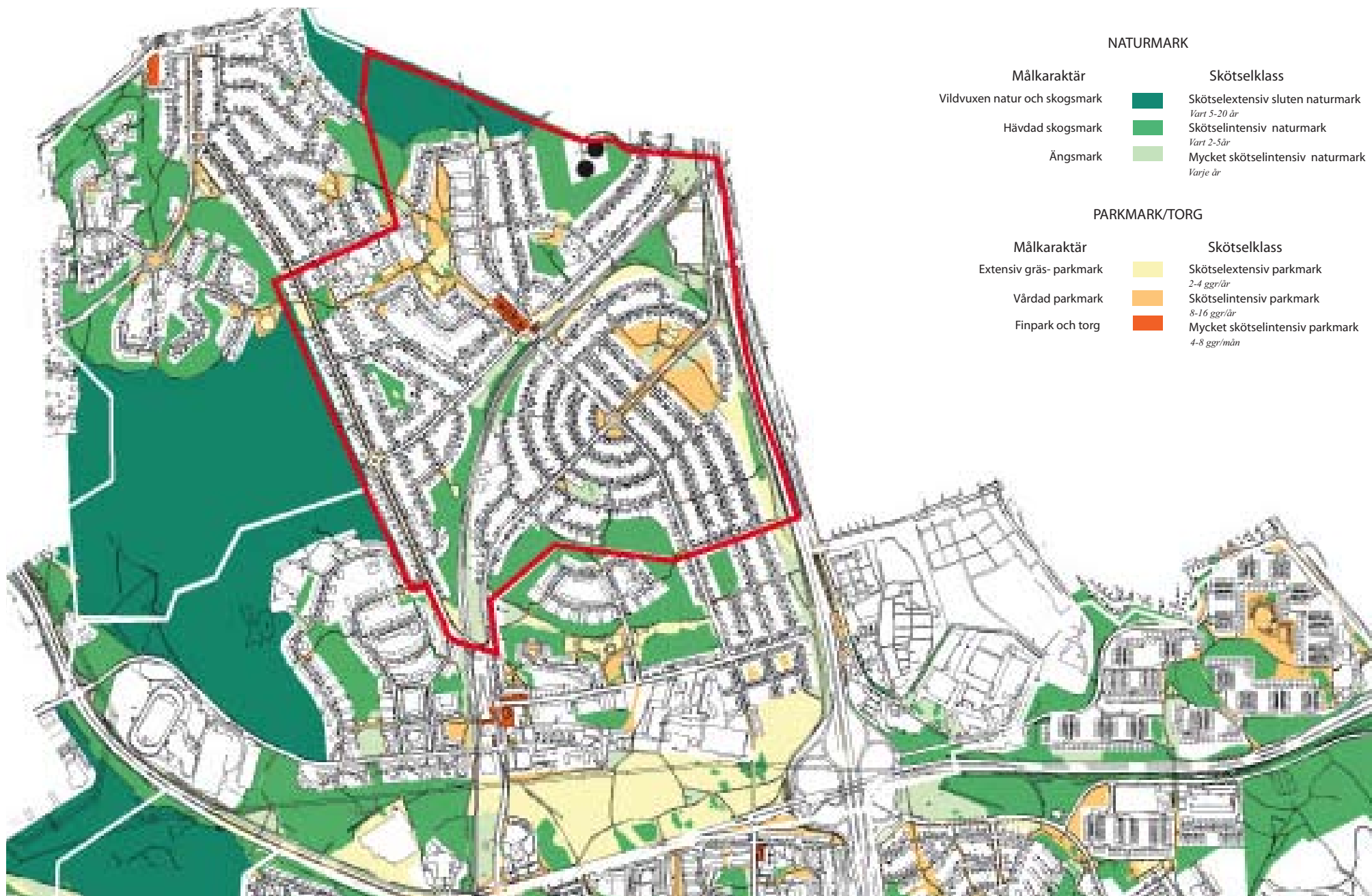
Mjödets parkstråk.



Tallkrogsplan är en värdefull kulturmiljö som borde framhävas mer.



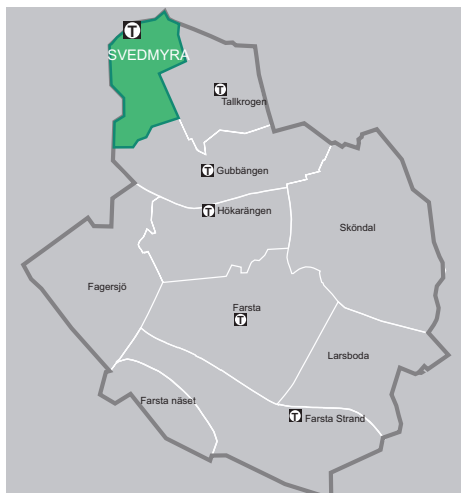
Tallkrogens tunnelbanestation. Här föreslås en omgestaltning av ytorna på platsen och i anslutning till tunnelbanan.



Framtida skötsel för Tallkrogen
Parkplan Farsta stadsdelsområde

Svedmyra

Svedmyra ligger längst norr ut i området och gränsar till Stureby, Bandhagen, Gubbängen, Tallkrogen och Gamla Enskede.



Namnet har stadsdelen fått av gården Svinmyra som byggdes på 1700-talet och var placerad i dagens Tallkrogen. Marken köptes av staden i början av 1900-talet i syfte att exploatera.

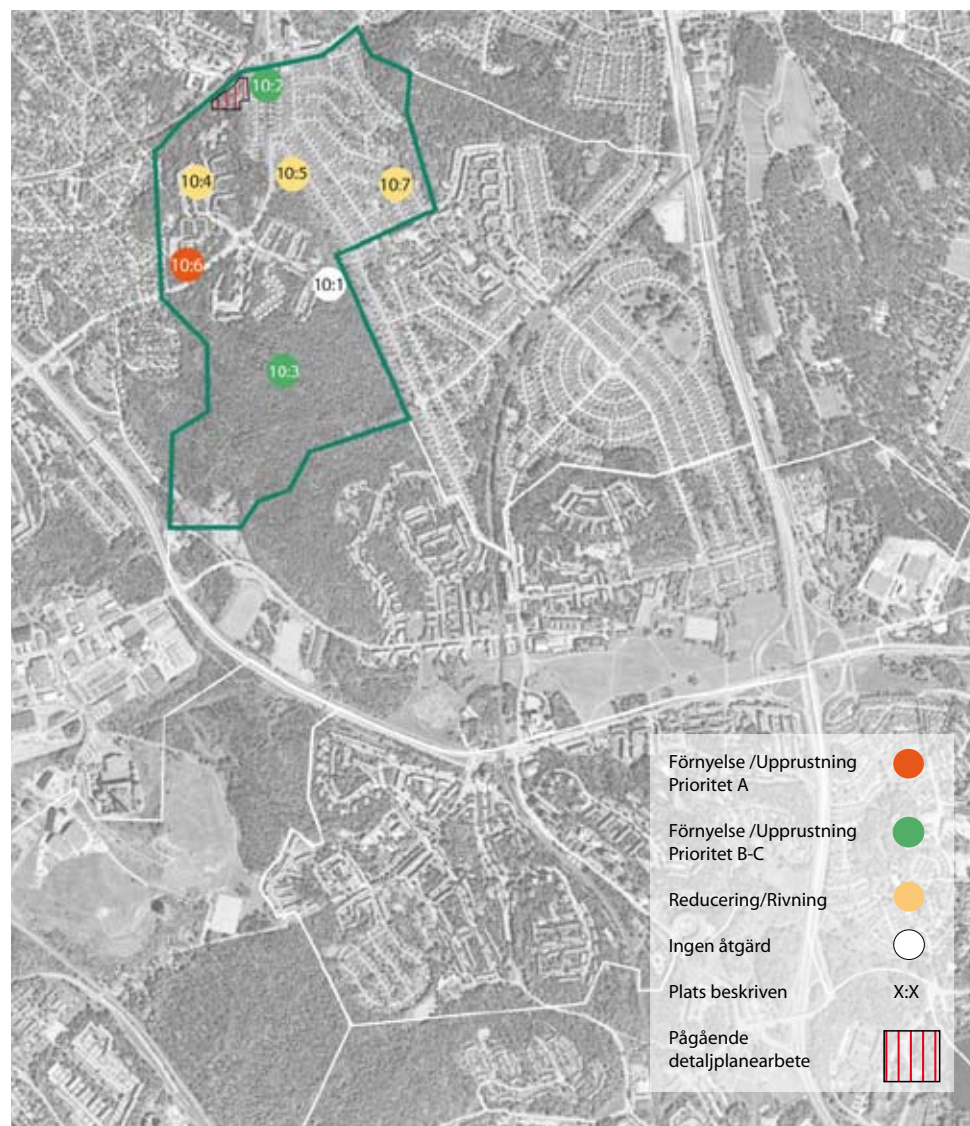
Det dröjde till slutet av 1920-talet innan några större byggnationer kom igång. Efter engelsk förebild växte trädgårdsstäder fram de första årtiondena på 1900-talet. Enskede var den första enklaven som byggdes i Stockholm och i samma anda uppfördes senare delar av Svedmyra, Sköndal och större delen av Tallkrogen.

Med ett ökat bostadsbehov och nya bostadsideal togs ytterligare mark i anspråk och i stadsdelens nordvästra del byggdes under 1940-talet trevånings lamellhus. På 50-talet förtätades stadsdelen ytterligare av småstugor och radhus. Idag bor ca 2700 personer i stadsdelen.

Med det naturanpassade byggandet, den sparade naturen och de planterade små trädgårdarna ger stadsdelen ett grönt intryck. Det är till och med så att större delen av Svedmyras yta består av grönområden.

Svedmyraskogen och Majroskogen ligger delvis inom stadsdelen. Svedmyraskogen upptar tillsammans med Hemskogen i angränsande stadsdel ett grönområde på ca 50 ha. Majroskogen är ett skogsområde på över 50 ha och är ett värdefullt strövområde för flertalet invånare. I stadsdelen finns även mindre parker insprängda i bebyggelsen som vid Postiljonvägen eller Oppundavägen med lekplats.

De rekreativa värdena återfinns främst i de större strövområdena och i de mindre närlekplatserna.



Åtgärdsplan för stadsdelen Svedmyra
Parkplan Farsta stadsdelsområde

Åtgärdsplan för Svedmyra

På denna sida beskrivs kortfattat de platser som identifierats i stadsdelen. Parkobjekten redovisas med föreslagna förändringar, prioritet av åtgärder och ansvarig för investeringen. På föregående sida är punkterna lokaliserade på en övergripande karta. Färgen på respektive punkt visar om platsen är i behov av en förnyelse, upprustning eller reducering/rivning. Där redovisas även områden med pågående detaljplanearbeten.

10:1 Lekplats vid Majroskogen

Friyta/ naturkvarter 0,3 ha
Ingen åtgärd föreslås. Normal skötsel.
Värden som lekplats, grön oas och naturlek.
Stor lekplats som nyligen omgestaltats.

10:2 Svedmyra Tunnelbanestation

Friyta/ parktorg <0,5 ha
Upprustning/förnyelse. Prioritet B
Genomförs av SDF. Intensiv skötsel.
Värden av folkliv och grön oas.
Platsen är en park i anslutning till tunnelbanestationen. Den saknar idag identitet men har potential att bli en finpark. Därför föreslås att ett gestaltungsprogram framställs för platsen.

10:3 Majroskogen

Natur friluftsområde/skogsområde. 56,5 ha
Upprustning/förnyelse. Prioritet C
Genomförs av SDF. Extensiv skötsel.
Värden som grön oas, naturlek, vild natur, promenader, ro och skogskänsla.
Brister finns i entréplatserna som framstår otydliga, skräpiga och saknar sittplatser. Platsen bör förstärkas med skyltar och sittplatser



Entré till Majroskogen

10:4 Lekplats Frimärksvägen

Kvarterspark/naturkvarter 0,5 ha
Reducering/rivning Prioritet C
Normal skötsel.
Värden som grön oas, naturlek och lekplats.
Fungerande lekplats i bostadsområde. Viss reducering föreslås av ytor men lekutrustningen bör bevaras.



Baksida av lekplats på Herrhagsvägen

10:5 Lekplats Herrhagsvägen

Friyta/ naturkvarter <0,5ha
Reducering/upprustning. Prioritet A
Genomförs av SDF. Normal skötsel.
Värden som bollek, grön oas, naturlek, picknick, promenader, ro och utsikt.
Parken har stora grusytor som upplevs ödsliga och överdimensionerade med gamla rosplaneringar.
På platsen föreslås att grusytor minskas genom att anlägga gräsmatta och att risiga buskage byts ut mot annan växtlighet.



Naturområde utanför äldreboendet Postiljonen.

10:6 Äldreboendet Postiljonen

Friyta/ naturkvarter <0,5ha
Upprustning/förnyelse. Prioritet A
Genomförs av SDF. Normal skötsel.
Värde av promenader, ro och grön oas.
Platsen ligger placerad utanför ett äldreboende. Parken behöver få fler sittplatser och ny markbeläggning som gör den mer tillgänglig.

10:7 Fållnäsgratan

Friyta/parkkvarter <0,5 ha
Reducering/upprustning. Prioritet A
Genomförs av SDF. Normal skötsel.
Värden som bollek, bollspel, lekplats och grön oas.
Lekplatsen har stora grusytor och utsätts för omfattande slitage av lekande barn. Här föreslås att gräsmatta anläggs på viss del av grusytan men att sandlektytan bevaras.

Problem och möjligheter

Det är för närvarande brist på tillgång till både stadsdelspark och kvarterspark i stadsdelen. Stadsdelen är övervägande grön i sin strukturella uppbyggnad men saknar ändå den mer ordnade parken. Därför föreslås att entrén till tunnelbanan förstärkas och anges som kvarterspark.

Lekplatsen Frimärksvägen ligger insprängd i ett bostadsområde. Platsen är i brukbart skick och innehåller några gungor och några lekredskap. En förenkling föreslås av lekplatsen där lekutrustning behålls men grusytor minskas.

Området kring äldreboendet Postiljonen behöver få mer tillgång till det anslutande naturområdet. Bättre gångstråk anläggs med förbättrad framkomlighet och fler sittplatser vid andra lägen än idag.

Lekplatsen på Herrhagsvägen bör omgestaltas. Här föreslås att lekytan förenklas. Platsen är idag överdimensionerad i sina grusytor.



Ett av de gångstråk som löper igenom området.



Stor lekplats angränsande till Majroskogen.

Den plats som höjs i skötselgrad är parken och området i anslutning till tunnelbanestationen. Flertalet människor passerar dagligen förbi platsen.

Det finns idag skötselplaner för Majroskogen och inga tillägg görs till denna. Entrén till skogen föreslås som skötselintensiv parkmark. Detta för att göra det möjligt att upprätthålla en god skyltning och välordnade sittplatser.

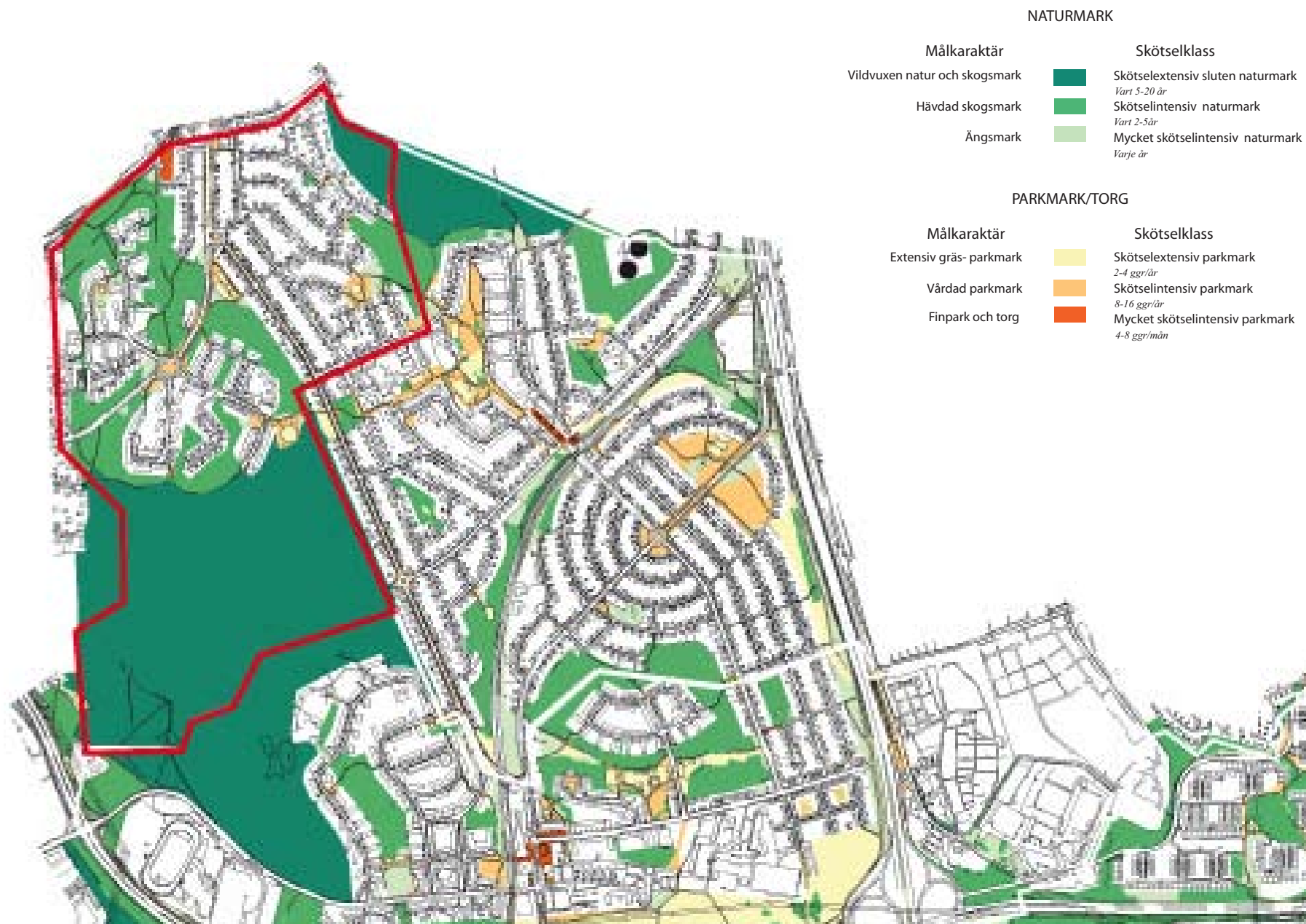
De mindre lekplatserna bör skötas som intensiv parkmark. Besöksstrycket på lekplatserna är stort och parkytorna slits hårt. Därför är intensiv skötsel nödvändig.



Lekplats vid Frimärksvägen.



Park i anslutning till Svedmyra tunnelbanestation. Platsen föreslås att bli finpark.



Framtida skötsel för Svedmyra
Parkplan Farsta stadsdelsområde

Källor

Barns tillgång till lekområden, Miljöförvaltningen 2007
Kulturvandring i Sköndal, Söderleds stadsdelsförvaltning 1999
Grönplan för stadsdelsområde Söderled, Gatu- och fastighetskontoret, S. Koinberg AB 1998
Grönplan Farsta-Fagersjö, Gatu- och fastighetskontoret 1995
Områdesanalys Farsta värmlandsvägen och Hökarängen, Gatu- och fastighetskontoret, Bjerking 2003
Parkplan för Norrmalm, Markkontoret 2007
Parkplan för Vantör, Markkontoret 2006
Parkplan för Östermalm, Östermalms stadsdelsförvaltning 2002
Program för utveckling av Högdalstopparna, Markkontoret, SWECO VBB 2005
Program för förnyelse av Olympiaplan, Markkontoret, Landskapslaget, 2006
Stockholm parkprogram Handlingsprogram för utveckling och skötsel av Stockholms parker och natur, Gatu- och fastighetskontoret/Markkontoret 2006
Stockholm sociotopkarta Stadsbyggnadskontoret 2002
Stockholms grönkarta Stadsbyggnadskontoret, Gatu- och fastighetskontoret 2004
Stockholms biotopkarta, Stadsbyggnadskontoret och Miljöförvaltningen 1999
Stockholm utanför tullarna Stockholms stadsmuseiförvaltning, 2005
Stockholm översiktsplan ÖP 99 Stadsbyggnadskontoret, 2001
Stockholms unika ekmiljöer, Exploateringskontoret och Ekologigruppen AB 2007
Söderorts bebyggelse utveckling bilaga Söderorts visionen, Stadsbyggnadskontoret 2001

